Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 137 (7878). ● 22 июль, 1982 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

СССР 60

ОБЛАСТИМИЗ ШАҲАР ВА РАЙОНЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙ ОЛДИ ЙЎҚЛАМАСИ

ТОШКЕНТ РАЙОНИ ЗАРБДОР ВАХТАДА

ФОТОЛАВҲАЛАР

● РАЙОН маркази йилдан-йилга обод, кўркам ва гўзал бўлиб бормоқда.

А. Абалян фотолари.

ТОШКЕНТ райони областимизнинг сабзавотчилик, чорвачилик, боғдорчиликка ихтисослаштирилган кенжа районларидан бири.

Район қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, йил сайин маҳсулот етиштиришни кўпайтириб бормоқдалар. Агар район ташкил этилган 1976 йилда жами 73 минг 543 тонна сабзавот, 16 минг 405 тонна картошка етиштирилган бўлса, бу йил колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари эл дастурхонига 110 минг тонна сабзавот, 23,5 минг тонна картошка тортиқ қилиш учун бел боғлаганлар. Шунингдек, бу йил гўшт етиштириш 1840 тоннага, сут эса 14 минг 970 тоннага етказилади. 6 миллион 880 минг дона тухум тайёрланади. Ёрдамчи хўжалик ҳам жадал ривожланмоқда. Чорвачиликнинг ем-ҳашак базаси мустаҳкамланиб бораётир. Қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш фаровонлиги ортиб, ободончилик ишлари кўлами йил сайин кенгайиб бормоқда.

КПСС Марказий Комитети май Пленумида тасдиқланган СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилган, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб иш олиб бораётган тошкентликлар дастлабки ғалабаларни қўлга киритдилар. Куни кеча биз бу район меҳнаткашлари давлатга картошка, мева сотиш халқ хўжалик планларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида хабар қилган эдик.

Район меҳнаткашлари зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларини ҳам муваффақиятли бажариш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар. Уларнинг амалга ошираётган ишлари, режалари ҳақида ҳикоя қиламиз.

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ САМАРАСИ

С. МУҲАММАДЖОНОВ,
«Ленин йўли »колхози раиси

ДЕҲҚОН доимо мўл ҳосилни кўзлаб меҳнат қилади. Ҳосилдорлик ошса, моддий манфаатдорлиги ҳам ортади, фаровон ҳаёт кечиради. Хўжалигимизда йилдан-йилга деҳқонларимизнинг турмуши яхшиланиб бормоқда. Бугунги кунда қишлоғимиз кўчаларидан ўтар экансиз, шинам уй-жойларда бахтли ҳаёт кечираётган кишиларни кўриб қувонасиз.

Бундан бир неча йил муқаддам колхозимизда йил давомида бор йўғи 4—5 минг тонна сабзавот етиштирилар, ҳосилдорлик ниҳоятда паст эди. Деҳқончилик маданияти юксалди. Натижада биргина ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида 9 минг 250 тонна сабзавот, 2 минг 210 тонна картошка, кўплаб узум етиштирилди. Ҳар гектар сабзавот майдонидан олинган ҳосил 335 центнерни ташкил этди.

Шу даврда чорвачилик ҳам жадал суръатларда юксалди. Ўтган йили 957 тонна сут соғиб олинди. 99 тонна гўшт етиштирилиб, бу борадаги план 120 процентга бажарилди. Эл дастурхонига 107 минг дона тухум тортиқ қилинди.

Даромадга яраша буромад деганларидек, меҳнаткашларимизнинг иш ҳақи ҳам кескин ортди. Ҳозирги кунда хўжалигимизда меҳнат қилаётган оддий колхозчи ойига ўртача 160—200 сўмдан ҳақ олмоқда.

Муваффақиятларимизнинг ҳаммаси тинимсиз изланишлар, фан-техника ютуқлари деҳқончилик ва чорвачиликда кенг қўлланилаётганлиги туфайли қўлга киритилмоқда.

Жалил Мажидов, Маҳкам Иноятов, Илҳом Тошканбоев, Долим Яминов, Обид Исҳоқов сингари миришкор деҳқонлар бошчилик қилаётган бригадаларда сабзавотдан мунтазам 450—500 центнердан, картошкадан эса 220—240 центнега етказиб ҳосил олинаётир. Бу пешқадам бригада коллективлари ўн биринчи беш йилликнинг зарбдор иккинчи йилида ҳам фидокорона меҳнат қилиб, янада мўл ҳосил олиш учун кураш олиб боришяпти.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми биз деҳқонлар олдига янада масъулиятли вазифаларни қўйди. Унда СССРнинг 1990 йилгача бўлган озиқ-овқат программаси тасдиқланди. Бу программанинг олий мақсади совет кишилари фаровонлигини янада оширишга қаратилган. Буни муваффақиятли ҳал этиш ҳаммамиздан деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни жадал суръатларда кўпайтиришни талаб қилади. Ҳусусан шу Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлаб: «Программа партиянинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш йўлини давом эттиради. Шундай бўлиши ҳам тўғри, чунки айни қишлоқ хўжалиги озиқ-овқат проблемасини тубдан ҳал этишнинг илк негизидир», деди.

Ўтаётган йилимиз Ватанимиз тарихи саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан битиладиган йил, чунки бу йил совет халқи ўзининг катта байрамини, ССР Иттифоқи ташкил топганлигининг шонли 60 йиллигини кенг нишонлайди. Байрамга барча совет халқи қатори колхозимиз меҳнаткашлари ҳам қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Айниқса, юбилей йилида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларидан ҳар қачонгидан мўл ва сифатли ҳосил етиштириш уларнинг эзгу мақсади.

1982 йилда давлатга 9 минг 610 тонна сабзавот, 2 минг 375 тонна картошка етказиб берилади. Шунингдек, чорвачиликни янада жадал ривожлантирамиз. Шу тариқа эл дастурхонига 1 минг 250 тонна сут, 115 тонна гўшт, 150 минг дона тухум тортиқ қилинади. Соғин сигирлар маҳсулдорлиги 3 минг 900 килограммга етказилади. Гўштга топширилаётган қорамолларнинг тирик вазнини камида 500 килограмм бўлишини таъминлаймиз. Бу реал, амалга ошириладиган вазифалардир.

Ўтган олти ой ичида 510 тонна сут, 73,5 тонна гўшт, 90 минг дона тухум тайёрланди. Шунингдек, эртаги экин ҳисобигаёқ гектаридан 230 центнердан сабзавот, 140 центнердан картошка йиғиштириб олинди. Лекин қўлга киритилган ютуқлар билан чегараланмаймиз. Партиямиз қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун ерларимиз саҳоватини тинимсиз ошириб бораверамиз.

НАВОИЙ НОМЛИ КОЛХОЗ РАПОРТИ ИЗИДАН

5 МИНГДАН 15 МИНГГА

ЧАВАНДОЗ эпчил, маҳоратли бўлса, ўзини ҳам, отини ҳам уринтирмай маррага етиб келади. Куч-ғайратини жамлаб, яна олға интилади. Тошкент районидаги Навоий номли колхоз деҳқонлари, соҳибкорлари, чорвадорларини агар таъбир жоиз бўлса, ана шундай чавандозларга қиёслаш мумкин. Улар ердан, техникадан усталик билан фойдаланиб, ҳар йили мўл-кўл маҳсулот етиштирмоқдалар. Колхоз азаматлари июль ойининг биринчи ўн кунлигидаёқ деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш бўйича йиллик планларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Давлатга яна қўшимча 1000 тонна картошка, 6000 минг тонна сабзавот берамиз. Сабзавотнинг ҳосилдорлиги 500 центнерга, картошка ҳосилдорлиги эса 200 центнердан кам бўлмайди. Икки йиллик план ҳажмида мева топширамиз, деб сўз берган эдилар.

Мана, колхознинг ташаббускор ўртоқ Мурод Ғофуржонов бошлиқ бригадасидамиз. Дала шийпони ёнидан ўтиб, ўнгга бурилдик. Чап томонда янги экилган картошка майсалари ер бетини қоплаган. Йигит-қизлар чопиқ қилишмоқда. Карамдан бўшаган ерларга экилган картошка парвариши қизғин эди. Иккинчи томонда август пиёздан бўшаган ерлар ҳайдалиб, эгат олиниб, сув қўйилган. Эрта-индин картошка экишга киришиладн. Бригадир Ғофуржоновни этак томондаги картада учратдик. Бу ерда 5—6 колхозчи ишлаяпти. Улар кечки карам кўчатини экишяпти. Нариги пайкалда эса помидор терими авжида. Ҳар ер, ҳар ерга маҳаллий ўғит тўплаб қўйилибди. Помидор ҳосили бир сидра териб олингач, бу ўғитлар эгатларга солинади, чопиқ қилиниб, орқасидан сув қўйилади. Ҳар гектар ерга 35—40 тоннадан маҳаллий ўғит солинмоқда.

Бригадир ўз ишлари ҳақида сўзлайди.

— Планимизни бундан бир ой муқаддам бажариб қўйгандик, — дейди у. — Ҳар гектар август пиёзидан 25 тоннадан, картошкадан 22 тоннадан, карамдан 36 тоннадан ҳосил олинди. Ҳаммаси бўлиб, 1,5 минг тонна маҳсулот топширишимиз керак. Ҳозиргача 1000 тоннадан ортиб кетди. Сабзавотнинг ҳар гектаридан кам деганда 500 центнердан ҳосил оламиз.

Колхознинг Т. Алимов, Ю. Исломов ўртоқлар бошлиқ бригадалари ҳам эртаги экинлардан мўл ҳосил олиб, ўртаги ва кечки экинлар парваришини намунали ўтказмоқдалар. Зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятлар ҳисобига маҳсулотлар топширмоқдалар.

— Ҳар куни қишлоғимиз кўчаларидан ўтганимда, деҳқонлар билан учрашиб, суҳбатлашганимда қувониб кетаман, — дейди колхоз раиси. Н. Боймуҳамедов, — улар замонавий, шинам уйларда яшамоқдалар. Буларнинг ҳаммаси меҳнатдан.

Дарҳақиқат, бир вақтлардаги кичик-кичик хўжаликлар ўрнида эндиликда катта ва машъал хўжалик вужудга келди.

Ҳозир колхозда 740 хонадон бор. Агар 1974 йилда 5 минг тоннага яқин сабзавот ҳосили олинган бўлса, эндиликда йилига 15 минг тоннадан ошириб хирмон кўтарилмоқда. Ана шунга яраша даромад ҳам ортиб боряпти. Ўтган йили 3 миллион 900 минг сўмга яқин даромад қилинди. Далаларнинг ҳосилдорлиги, фермаларнинг маҳсулдорлиги ортмоқда. Ҳар йили гектаридан ўртача 400—500 центнердан сабзавот, 18—20 тоннадан картошка ҳосили олинмоқда. Ҳар бош соғин сигирдан 4,5 тоннадан сут соғилаётир.

Меҳнат қадри ортаётир. Илғорлар муносиб тақдирланмоқда. Колхоз деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив қатнашиб, ўтган йилги якун бўйича ғолиблар сафидан ўрин олди.

Бу муваффақият колхоз меҳнаткашларини янада руҳлантириб юборди. Улар СССР Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб меҳнат қилмоқдалар.

Бу йил 15 минг тонна сабзавот, 2700 тонна картошка етиштирилади. Хўжаликда план бажарилгандан сўнг ҳам дала ишлари юксак суръатларда олиб борилмоқда. Ҳар куни қабул пунктларига 50 тонна помидор жўнатилмоқда. Ҳозиргача давлатга топширилган картошка 2100 тоннадан ортиб кетди.

Чорвачилик ҳам йил сайин юксалаётир. Давлатга 1800 тонна сут, 15 тонна гўшт сотиш мажбурияти олинган. Фермадаги мавжуд 400 соғин сигирдан 325 таси соғилмоқда. Ёз кунларида ҳар бош соғин сигирдан 12—15 литрдан сут соғиб олинаётир.

Беда уни, силос, сенаж тайёрлаш ўтган йилдагига қараганда анча кўпайтирилади. Ҳар гектар ердан 100 центнердан маккажўхори дони, 700—800 килограммдан ҳашаки лавлаги олинади.

Навоийлик азамат деҳқонлар катта одимлар билан юксак марра сари дадил бормоқдалар.

Н. РИХСИЕВ.

СУРАТДА: колхознинг ўртоқ М. Ғофуржонов бошлиқ бригадасида помидор териш пайти.

«Правда» газетасининг саволларига Л. И. БРЕЖНЕВнинг жавоблари

САВОЛ: Сиз ҳозирги вақтда Ливанда ва унинг теварагида вужудга келаётган вазиятга қандай баҳо берасиз?

ЖАВОБ: Ливандан ҳар куни қаҳр-ғазаб уйғотувчи мудҳиш хабарлар келиб турибди. Ливан диёрида ёвузлик қилаётганлардан ғазабланмоқдалар. Минг-минглаб ливанликлар ва фаластинликлар босқинчилар қўлида ҳалок бўлди, хунрезлик эса тўхтатилган эмас. Ливаннинг пойтахти Байрут вайрон қилинмоқда. Исроилнинг ҳаракатлари қирғинчиликдан бошқа нарса эмас.

Исроилнинг ўз босқинчилик агрессиясини ҳануз давом эттираётганлигига сабаб нима? БМТ Хавфсизлик Кенгашининг босқинчилар қўшинларини Ливан тупроғидан дарҳол ва сўзсиз олиб чиқиб кетишни талаб этаётган қарорларини Исроил назар-писанд қилмаётганлигига сабаб нима? Исроил жаҳон жамоатчилик фикрига эътибор қилмаётганлигининг боиси нима? Бунинг боиси шуки номи ҳаммага яхши маълум бўлган давлат — АҚШ уни қўллаб-қувватлаб турибди.

Биз Совет Иттифоқидагилар фаластинликларнинг, Исроил ҳарбийларига қаттиқ қаршилик кўрсатаётган барча кишиларнинг мардлигига қойил қолаяпмиз. Фаластин проблемаси қанчалик мураккаб бўлмасин, Фаластин халқи қандай қийинчиликларни бошдан кечирмасин, бундан қатъий назар бир нарса равшан: Фаластин проблемаси жуда ҳам чигал масала эмас, бу масалани зўравонлик билан ҳал этиб бўлмайди. Фаластинликлар шу қадар фожиали вазиятда кўрсатаётган саботматонат эса улар жонли халқнинг жонли ишини ҳимоя қилаётганликларини ва уларни енгиш мумкин эмаслигини янада зўр куч билан тасдиқлайди.

Шундай қилиб муайян хулоса чиқариш мумкин: Исроилнинг агрессияси унинг учун катта сиёсий ва маънавий мағлубиятга айланмоқда, Исроил халқаро майдонда тобора кўпроқ яккаланиб қолмоқда.

Буни Исроилнинг ўзида ҳам тушуна бошлаган кишилар сони ортиб бораётганлигини айтиб ўтиш керак. Совет Иттифоқи бир неча бор айтиб ўтганидек, Фаластин давлатини вужудга келтириш фаластин араб халқининг проблемасини ҳал этишнинг энг яхши, реалистик йўли эканлигини англаш ҳам бутун жаҳонда кенгайиб боряпти.

Ливандаги воқеалар совет раҳбарларининг доим диққат марказида турибди. Совет Иттифоқининг позицияси равшан: уруш олови ўчирилиши, агрессия тўхтатилиши керак, Исроил қўшинлари Ливан территориясидан чиқиб кетиши лозим.

Яна шуни ҳам илова қилиб айтаманки, бизнинг мамлакатимиз агрессор олдида бўйин эгмайдиган, бу регионда масалани адолатли ҳал этиш ва тинчлик ўрнатиш учун ҳаракат қилаётган кишиларга ёрдам ва мадад бериб келди, бундан буён ҳам уларни қўллаб-қувватлай беради.

САВОЛ: Сизнинг фикрингизча, шу мақсадга эришмоқ учун биринчи навбатда қандай тадбирларни кўриш керак?

ЖАВОБ: Аввало, Исроил ва АҚШ БМТ Хавфсизлик Кенгашининг суверен Ливан давлатига қарши агрессияни тўхтатиш ҳақидаги ҳамда Исроил қўшинларини дарҳол ва сўзсиз олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги қарорини бажариши зарур.

Энг биринчи навбатда турган ва сира ҳам кечиктириб бўлмайдиган чора ҳақида гапирадиган бўлсак, Исроил қўшинларининг Байрутни қамал қилиб туришига чек қўйиш зарур. Биз бу йўлдаги биринчи қадам сифатида Ғарбий Байрутни ҳимоя қилаётган кучлар билан Исроил қўшинларини бир-биридан узоқлаштириб қўйишга қарши эмасмиз.

Бу мақсадда БМТ кучларидан фойдаланиш мумкин бўлур эди. БМТ муваққат кучларининг қисмлари Хавфсизлик Кенгашининг қарорига биноан Ливанда турганлиги учун ҳам шундай қилиш мумкин. Америка қўшинларининг Ливан тупроғида пайдо бўлишига бундан буён ҳам қатъиян қарши чиқамиз, албатта. Биз бу ҳусусда огоҳлантириб ҳам қўйганмиз.

Шуни ҳам таъкидлаб ўтишни истайманки, Исроилнинг ҳарбий авантюрасига қарши курашаётган кучлар нечоғлик кўп жипслашса, агрессияни жиловлаб қўйишни талаб этаётган давлатлар сони нечоғлик кўпайса бу агрессияга шу қадар тез ва шу қадар мустаҳкам равишда чек қўйилади.

Очиғини айтсак, ҳозирги кескин вазиятда арабларнинг бирлиги жуда муҳим аҳамият касб этади. Биз қаттиқ ишонамизки, бу бирликка ҳалақит берадиган нарсалар ҳозирги оғир пайтда бир чеккага йиғиштириб қўйилиши керак. Шу нуқтаи назардан олиб қараганда араблар фаластинликларнинг хавф-хатарсиз яшаш, мустақил ривожланиш ва ўз давлатини вужудга келтириш ҳуқуқини таъминлаш учун лозим бўлган тадбирларни биргаликда белгилаб чиқишлари зарур эканлиги тобора аниқ ва равшан бўлиб қолмоқда.

Охирги масала. Ливанда бўлаётган воқеалар Яқин Шарқ проблемасини адолатли ва кенг кўламда ҳал этиш учун бутун масъулиятни сезган ҳолда жиддий иш бошлаш пайти келмадимикан деган саволни беришга яна мажбур этади! Агрессия ҳуружлари ва ҳарбий можаролар билан тўлиб-тошган ўн йилликнинг ачинарли тажрибаси сепарат битимлар тузиш йўли каби қуролли конфронтация йўли ҳам Яқин Шарқ проблемасини ҳал этмади ва ҳал этиши ҳам мумкин эмаслигини кўрсатди. Бу проблемалар манфаатдор барча томонларнинг, шу жумладан, Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили бўлмиш Фаластин Озодлик Ташкилотининг коллектив куч-ғайрати натижасидагина ҳал этилиши мумкин. Келажакка назар солар эканмиз, халқаро конференция чақириш тўғрисида биз киритган таклиф қимматли истиқболга эга эканлигини кўриб турибмиз. Бу конференция нечоғлик тез чақирилса, шу қадар яхши бўлади. Совет Иттифоқи Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик ўрнатишга ўз ҳиссасини қўшишни истаган барча кишилар билан ҳалол ҳамкорлик қилиб, бу йўлда амалий иш олиб боришга тайёрдир.

ЧОРВАЧИЛИК — ҚИШЛОҚДАГИ ЗАРБДОР ФРОНТ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

19—20 июль кунлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида 1982 йилнинг биринчи ярми якунларига кўра гўшт, сут, тухум етиштириш ва тайёрлашда, чорва ва паррандаларни кўпайтиришда қолоқликка йўл қўйган колхоз ҳамда совхозлар раҳбарларининг, шунингдек район партия комитетлари биринчи секретарларининг ҳисоботлари тингланди ва муҳокама қилинди. Хўжайли районидаги Энгельс номли, Олтинкўл районидаги Ленин номли, Уйчи районидаги Тельман номли, Навбаҳор районидаги «Москва», Иштиҳон районидаги «Правда», Охунбобоев районидаги «Победа», Гурлан районидаги «Қорақалпоғистон», Сариосиё районидаги «Ленинизм», Вобкент районидаги Тельман номли колхозларда; Пахтакор районидаги Ульянов номли, Ульянов районидаги Дзержинский номли, Меҳнатобод районидаги «Янгиер», Бўстонлиқ районидаги «Хўжакент» совхозларида чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгиланган тадбирларни бажариш борасидаги ишлар қониқарсиз эканлиги қайд этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нукус, Избоскан, Когон, Ғаллаорол, Усмон Юсупов, Учқўрғон, Жомбой, Сариосиё, Шўрчи, Боёвут, Ховос, Риштон, Фарғона, Навбаҳор районларида чорвачиликни ривожлантириш даражаси мутлақо қониқарсиз деб ҳисоблайди.

Область ва район партия комитетларига, хўжаликларнинг раҳбарларига қолоқликни тугатиш ҳамда КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Л. И. Брежнев республикага Ленин орденини топшириш чоғида Тошкентда берган кўрсатмалари асосида чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгиланган тадбирлар бажарилишини таъминлаш соҳасида кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўриш топширилди.

ҚУРАМИЗ, ОБОД ҚИЛАМИЗ

А. АБДУНАЗАРОВ,
комплекс механизациялашган бригада бошлиғи,
«Узбекколхозстрой» аълочиси.

БАРЧА совет кишилари қатори Тошкент райони қурувчилари ҳам ССР Иттифоқи ташкил этилганлигини муносиб совғалар билан кутиб олмоқдалар. Бундан бир неча йил илгари паст-баландликлардан иборат бўлган жойларда бугун ҳушбичим турар жойлар, катта-катта чорвачилик комплекслари, маданий-маиший иншоотлар қад кўтармоқда. Бу биноларда турли миллат вакиллари аҳил ҳаёт кечириб, унумли меҳнат қилмоқдалар.

Биргина 1981 йилда қурувчиларимиз томонидан 2000 ўринли турар-жой, 400 бош сигирга мўлжалланган сут-товар фермаси, бир неча озуқа цехи, 35 минг бош бройлерга мўлжалланган паррандачилик комплекси ва бошқа кўплаб иншоотларнинг фойдаланишга топширилиши бунинг ёрқин далилидир.

Бизнинг колхозлараро 54-кўчма механизациялашган колоннамизда турли миллат вакиллари меҳнат қилмоқдалар. Бу ердаги рус ҳам, ўзбек ҳам, татар ҳам, корейс ҳам ягона мақсад учун — социалистик Ватанимизнинг куч-қудратини янада мустаҳкамлаш, халқимиз фаровонлигини ошириш йўлида тер тўкмоқда. Ана шу ягона мақсад бизни янги ғалабаларга чорламоқда.

Бугунги кунда барча бригадаларимизда пудрат асосида иш юритилмоқда. Бунинг самараси қувончли бўлаётир. Масалан, 1982 йилнинг ярим йиллик плани 129 процент бажарилди. Ҳозиргача Навоий номли колхозда 190 ўринли мактабгача болалар муассасаси, 500 квадрат метрли кооператив уйлари, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозида 240 ўринли мактаб муддатидан илгари фойдаланишга топширилди.

Яқинда бўлиб ўтган йиғилишда ишчи-хизматчиларимиз юбилей шарафига зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. «Олдимиздаги бу улкан вазифаларни шараф билан бажариб, доимо илғорлар сафида бўламиз!» Қурувчиларимизнинг шиори ана шундай.

«БУНЁДКОР»ГА МУНОСИБ

— ВАЛЯ, мана, ўқишни ҳам битирдинг, энди бизга ишга келмайсанми? Сендай ёш мутахассислар бизга жуда зарур-да!

— Қандай бўларкин, Эдуард Леонтьевич! Ишинглар анча мураккаб?..

— Эплайсан. Эплай олишингни билганим учун таклиф қиляпман.

Бу суҳбат тажрибали ишчи билан ёш мутахассис ўртасида бундан 18 йил муқаддам бўлиб ўтган эди. Куни кеча эса Эдуард Леонтьевич шогирдини навбатдаги муваффақияти — область халқ хўжалиги «Бунёдкор» мукофотининг лауреати бўлганлиги билан табриклади.

Валентина Григорьевна бу ғалабага ҳам фидокорона меҳнати туфайли эришди. У ўн саккиз йил муқаддам 160-қурилиш тресті «Чирчикжилстрой» бошқармасининг комплекс бригадасига сувоқчи-бўёқчи бўлиб ишга келди. Ҳар бир ишда бўлгани каби у ҳам дастлаб бирмунча қийналди, ҳатто касбини ўзгартиш ҳаёлига ҳам борди. Аммо у, қуришда ўзи қатнашган Чирчиқдаги янги мактаб биносининг очилиш маросими куни бу касбни танлаб тўғри қилганини тушунди, бунёдкорлар шаънига айтилган илиқ гаплар унинг қалбини ифтихор туйғуларига тўлдирди...

Валентина Григорьевна 1974 йилдан бошлаб ўз касбининг устаси сифатида 24 кишилик комплекс бригадага бошчилик қилиб келмоқда. Уларнинг аҳил бригадаси аъзолари шу кунгача чирчиқлик ўқувчиларга 7-, 9-, 19-, 16-, ва 20-типовой мактабларни совға қилишди. Бу коллектив фақатгина Чирчиқ шаҳрида эмас, Бекобод шаҳрида ҳам шундай замонавий мактаб қурдилар. Иссиққўлда «Роҳат» пансионати, Нукус шаҳрида эса «Солнечний» кафесини фойдаланишга топширдилар.

Агар одам ўз касбини севса-ю, шундан бахт изласа, бахтини албатта топаркан.

Валентина Григорьевна Стригинанинг бригадаси аёллардан иборат. Мен Валентина Григорьевнанинг бригадасига уни излаб келганимда ҳали таниш эмасдим. Чаққон ишлаётган, ҳушчақчақ, эпчил бир сувоқчи аёлнинг яқинига келиб бироз ишни кузатиб турдим.

Бу аёл менга ёқиб қолганди. Унинг кўзларидан ўз ишидан ниҳоятда мамнунлигини тезда билиб олиш мумкин. Самимий табассуми ҳам ўзига ярашарди. Мен излаб келган қаҳрамоним худди шу аёл бўлиб чиқди!

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

Бригаданинг М. Шальгина, Н. Ключникова, П. Пархаева, А. Жукова каби моҳир ишчилари ҳам бригадирдан қолишмайди. Мусобақадошларидан анча олдинга ўтиб, биринчиликни қўлдан бермай пешқадам бўлиш уларнинг шиорига айланиб қолган. Уларнинг мусобақадоши Ж. Сейтметова бошлиқ комплекс бригаданинг аъзолари ҳам ўтюрак қурувчилардан.

— Валентина Григорьевна, сизни мукофот билан табриклаймиз, — дедим у билан сўрашгач.

— Раҳмат, бу мукофот биргина менга эмас, бригадамизнинг барча аъзоларига берилган деб биламан. Чунки, уларсиз мен ҳеч нимага эриша олмасдим. Коллективимиз кунлик топшириқларни 140 процент қилиб бажармоқда. Сувоқчиларимиз 22 кв. метр, бўёқчиларимиз эса 32 кв. метр майдонга пардоз беришяпти. Кўриниб турибдики, менинг бу мукофотга сазовор бўлишимда бригада коллективининг ҳам катта хизмати бор...

Валентина Григорьевнанинг кўксини «Шавкатли меҳнати учун» медали ва қатор бошқа нишонлар безаб турибди. Чунончи, 1976—1981 йиллар давомида 6 маротаба социалистик мусобақа ғолиби бўлди.

Бригада аъзолари ҳозирги кунларда СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳамда ўн биринчи беш йиллик план ва топшириқларини 3 йилда бажариш учун бор имкониятларини ишга солиб меҳнат қилишяпти.

Кейинги пайтда Чирчиқ шаҳрида кўплаб микрорайонлар қурилди. Йўлнинг икки четида шинам, яшнаб турган нақшинкор турар-жой биноларига завқ билан қарарканман, кўз олдимда Валентина Григорьевна намоён бўлади. Ана, янги топширилган бир уйга оилалар кўчиб киряпти. Одамларнинг қалбидаги шодлик уларнинг чеҳрасидаги табассумда шодон суҳбатларида намоён! Бу бинога ҳам В. Стригина бригадаси аъзолари қўли билан пардоз берилган. Янги квартираларга кўчиб кираётган одамларнинг шодлиги қурувчи аёлларнинг шодлигига йўғрилгандек, уйларнинг кўркига кўрк бўлиб қўшилгандек туюлди менга...

Б. ЙЎЛДОШЕВА.

САФАРБАР ЭТУВЧИ СЎЗ

Барча совет кишилари қатори районимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитети май Пленуми тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамизга Ленин ордени топширилишига бағишланган тантаналарда сўзлаган нутқида қўйилган вазифаларни изчиллик билан амалга ошира бориб, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Район саноат корхоналарининг коллективлари 23 миллион 731 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиб, бу соҳадаги олти ойлик планни 103,4 процент қилиб ўриндадилар. Маҳсулот реализация қилиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6,2 процент ортди. Қурилиш ташкилотлари коллективлари ҳам капитал маблағларни ўзлаштириш, қурилиш ишлари суръат ва сифатини оширишда муайян ютуқларга эришмоқдалар.

Юбилей йилида дала ва фермаларнинг меҳнаткашлари олдида катта ва шарафли вазифалар турибди. Улар ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилганлар. Чорвадорлар сут, гўшт, тухум етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришда мавжуд барча имкониятларни ишга солаётирлар. Пахтакорлар ҳосилдорликни гектар бошига 36 центнерга етказиш, она-Ватанга 35,5 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш иштиёқида ғўза парваришини агротехника қоидалари асосида ўтказмоқдалар.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш, идеология иши самарадорлигини ошириш учун катта ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни олиб бормоқдалар.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари коммунистларнинг сиёсий савиясини оширишга жиддий эътибор бераётирлар. Партия сиёсий маорифининг ўтган ўқув йилида районимизда ёш коммунистлар, марксизм-ленинизм асослари, илмий коммунизм мактаблари, назарий семинарлар иш олиб борди. Партия сиёсий маорифи системасига 3884 тингловчи, шу жумладан, 2,5 мингга яқин коммунист жалб этилди. Машғулотлар савиясини ошириш учун пропагандист кадрларни тўғри танлашга жиддий эътибор бердик. Ҳозир партия сиёсий маорифидаги 263 пропагандистнинг деярли ҳаммаси олий маълумотли мутахассислар, пропагандистлик ишида кўп йиллик тажрибага эга бўлган коммунистлардир.

Мактаб ва семинарларда назарий билимларни эгаллаш тингловчиларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишда муҳим аҳамиятга эга бўляпти. Ленин номли колхоздан коммунист Шермаҳамад Долимов актив тингловчилардан биридир. У етакчилик қилаётган бригада пахтакорлари ўтган йили ҳар гектар ердан 44,4 центнердан, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Нуъмон Зоирхўжаев бошлиқ бригада аъзолари эса 44,5 центнердан хирмон кўтардилар. Бригада бошлиғи Н. Зоирхўжаевнинг партия сиёсий маорифи системасида актив қатнашаётганлиги ўз самарасини кўрсатаяпти. Илғор бригада аъзолари юбилей йилида ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Коммунизм» колхозининг машъал сут соғувчиси Жамила Асхўжаева район сут соғувчилари ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётир. У юбилей йилида ҳар бир сигирдан 6500 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини қабул қилди. Илғор чорвадорлар қатори Ж. Асхўжаеванинг бу ватанпарварлик ташаббуси ҳам область партия комитети томонидан

ИДЕОЛОГИЯ ИШИ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

маъқулланди. Жамила Асхўжаева ўз ваъдасига яраша меҳнат қилаётир. У йилнинг ўтган олти ойи мобайнида боқимидаги сигирларнинг ҳар биридан 3500 килограммдан сут соғиб олишга муваффақ бўлди.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, ташвиқот ва тарғибот ишларини кучайтирмоқдалар. Ҳозир меҳнат коллективлари ўртасида 200 пропагандист, 60 сиёсий докладчи, 430 агитатор, 360 сиёсий ахборотчи ҳамда «Билим»-жамиятининг 587 лектори иш олиб бораётир.

Саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, колхозлар ва совхозларда ҳамда аҳоли турар-жойларида 10 та лекторий ташкил этилган. Район партия комитетининг пропагандистлар группаси тез-тез жойларга чиқиб, меҳнаткашлар ўртасида актуал мавзуларда лекция ва суҳбатлар уюштирмоқдалар. Районимизда лекторлар куни, ягона сиёсий кунлар ўтказиб туриш анъанага айланиб қолган. Оммавий-сиёсий ишлар Ленин номли, «Коммунизм», «Ленинизм» колхозлари, У. Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси, Янгийўл бройлер-паррандачилик фабрикасида айниқса яхши йўлга қўйилган.

Оммавий-сиёсий ишларни тўғри ташкил этмай, структурасини такомиллаштирмай туриб кўзланган натижага эришиш қийин. Шунинг учун ҳам район партия комитети жойларда агитколлективлар ишини жонлантириш чорасини кўряпти. Агитколлективлар бошланғич ва цех партия ташкилотлари қошида ташкил этилган бўлиб, агитаторликка коммунистлар, комсомоллар, меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда барчага ўрнак бўлаётган партиясиз активлар жалб этилган.

Биз тўпланган тажриба асосида унчалик катта бўлмаган бригадага бир нафар агитатор тайинлаганмиз. Ҳар бирида 50—100 киши ва бундан ҳам ортиқ одам бўлган коллективларда агитаторлар группаси ташкил этилган. Агитаторлар меҳнаткашлар ўртасида партия ва ҳукуматимизнинг кундалик сиёсати юзасидан суҳбатлар ўтказмоқдалар, жанговар варақалар чиқармоқдалар, меҳнаткашларни социалистик мусобақанинг якунларидан хабардор қилиб бормоқдалар. Сатирик варақаларда эса қолоқлар танқид қилинади, ишдаги нуқсонларни бартараф этиш йўллари кўрсатилади.

Сиёсий ахборотчилар суҳбатидан ҳам барча баҳраманд. Ҳар бир сиёсий ахборотчи ҳафтада бир марта, ойда эса 4 марта тингловчилар ҳузурида лекция ва суҳбатлар билан чиқмоқда. Сиёсий ахборотчиларнинг у ёки бу тема бўйича ихтисослашиши лекция ва суҳбатларнинг савиясини, тингловчиларда эса қизиқишни оширмоқда.

Далаларда юбилей йили улкан «оқ олтин» хирмони учун кураш тобора авжига чиқмоқда. Ана шундай дамда пахтакорлар, сувчилар, механизаторлар учун зарур бўлган барча шарт-шароитларни яратиб бериш, уларнинг кўнгилли дам олишлари, унумли меҳнат қилишлари тўғрисида ғамхўрлик қилиш партия ташкилотлари диққат марказида турибди. Биз колхоз ва совхозлардаги 126 та дала шийпонининг ҳаммасини ремонтдан чиқариб, зарур жиҳозлар билан таъминладик. Ҳозирги вақтда дала шийпонлари оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантирилган.

Ҳосил учун курашнинг шу долзарб палласида дала меҳнаткашлари ўртасида 260 га яқин агитатор ва сиёсий ахборотчи оммавий-сиёсий ишлар олиб бораётир. Дала шийпонларида мунтазам равишда иссиқ овқат тайёрланмоқда, маданий-маиший хизмат кўрсатилмоқда, мусобақа якунлари ҳар беш кунда кўриб чиқилиб, ғолиблар шарафига «Меҳнат шуҳрати» байроқлари кўтарилмоқда. Кўрилаётган тадбирларнинг барчаси одамлар руҳини кўтаришга, омманинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишга хизмат қилаяпти.

А. АБДУЛЛАЕВ,
Янгийўл район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири.

ТОШКЕНТ-ЖИЗЗАХ-ИВАНОВО

МУСОБАҚА ДАВОМ ЭТМОҚДА

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ АЙРИМ ТАРМОҚЛАРИ ИШИНИНГ 1982 ЙИЛ ЯНВАРЬ—ИЮНДАГИ АСОСИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ

	Тошкент	Жиззах	Иваново
САНОАТ			
Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати процент ҳисобида	105,9	100,8	98,4
Реализация планининг бажарилиш проценти	102,2	102,7	102,0
Пландагига қўшимча маҳсулот реализацияси — миллион сўмлик	70,7	4,3	68,3
Маҳсулот реализация қилиш планини бажармаган корхоналар сони	3	3	37
Умумий сонга нисбатан процент ҳисобида	0,7	6,4	17,5
Саноат ишлаб чиқариш ходимлари сонининг ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ўзгариши (процент ҳисобида)	100,9	109,6	96,4
Меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажариш проценти	103,3	105,8	103,0
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати (процент ҳисобида)	105,0	92,0	99,9
Меҳнат унумдорлиги бўйича планни бажармаган корхоналар сони	14	4	40
Умумий сонга нисбатан процент ҳисобида	3,3	8,5	19,0
Барча турдаги калава ишлаб чиқариш — минг тонна	8,3		152,9
Шу жумладан пландагига қўшимча — минг тонна	—		1,1
Калава ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	97,0		100,7
Барча турдаги ишлаб чиқарилган калава — миллион погон метр	103,2		1073,3
Шу жумладан пландагига қўшимча	0,9		18,3
Газлама ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	100,9		101,7
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ			
Асосий чорва маҳсулотлари харид қилиш ярим йиллик планининг бажарилиш проценти, барча турдаги хўжаликлардан пландагига қўшимча сотиб олингани ҳам шу ҳисобда:			
Қорамол ва парранда	119,5	115,9	103
Сут	109,0	115,0	89
Тухум	109,1	127,8	102
1982 йил январь—июнда чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш ва қорамоллар маҳсулдорлиги			
Гўштга топширилган асосий қорамол ва парранда тирик вазнда — минг тонна	27,3	10,8	29,2
1982 йилнинг январь—июнида 1981 йилнинг январь—июнига нисбатан	114,4	110	102
Ялпи соғиб олинган сут — минг тонна	85,6	20,4	139,3
1982 йилнинг январь—июнида 1981 йилнинг январь—июнига нисбатан	104,2	110	103
Товуқ тухуми тайёрлаш — миллион дона	164,1	23,5	191,8
1982 йилнинг январь—июнида 1981 йилнинг январь—июнига нисбатан процент ҳисобида	111,3	112	99,1
Ҳар бош қорамол ҳисобига соғилган ўртача сут миқдори — килограмм	1816	1425	901
1982 йилнинг январь—июнида 1981 йилнинг январь—июнига нисбатан процент ҳисобида	101,3	103	102
Товуқларнинг ўртача тухумдорлиги — дона	88	95	111
1982 йилнинг январь—июнида 1981 йилнинг январь—июнига нисбатан процент ҳисобида	102,3	99,0	96
КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ			
Давлат капитал маблағлари ҳисобига амалга оширилган			
Капитал маблағ планининг бажарилиши (процент ҳисобида)	103	106	94
Қурилиш-монтаж ишлари планининг бажарилиши (процент ҳисобида)	98	106	91
Турар-жойга капитал маблағ сарфлаш. Йиллик планга нисбатан процент ҳисобида	47	45	44
САВДО			
Давлат ва кооператив савдоси товар обороти планининг бажарилиши, умумий овқатланиш ҳам шу ҳисобда (процент ҳисобида)	100,2	100,4	98,7
Шу жумладан чакана тармоқ товар обороти	100,1	103,6	98,7
Умумий овқатланиш товар обороти	101,8	98,3	98,4
АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ			
Жами маиший хизмат ҳажми планининг бажарилиши (процент ҳисобида)	100,2	103,9	94
Шу жумладан шаҳарларда	100,2	109,8	97
Қишлоқларда	100,2	101,7	84

◆ ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи юбилей йилида энг юқори кўрсаткичларга эришишга қарор қилган. Шонли юбилей кунигача машинасозлар 9 минг 800 пахта териш агрегатларини тахт қилиб хўжаликларга жўнатадилар. Ярим йиллик якунларига кўра корхона коллективи планидан ташқари 80 та пахта териш машинаси тайёрлади.

Суратларда: (чапдан) тайёр маҳсулотлар хўжаликларга жўнатилмоқда; 14-цех илғор фрезерчиси В. Шумицкий; халқ контроли группасининг назоратчилари Т. Коптева, Л. Калтунова ва В. Подтележниковлар маҳсулотлар сифатини кўздан кечиришмоқда.

А. Абалян фотолари.

ТОШКЕНТ МЕТРОСИ ҚУРИЛИШИДА

ЯНГИ УСУЛДА

Тошкентликлар метро қурилишини ўзларига хос усулда олиб бормоқдалар. Яқинда «Ойбек» станцияси қурилишида яна бир янгилик қўлланилди. Бу ерда фақат йирик ҳажмдаги элементлардан фойдаланилди. Қурилишнинг янги усули опалубкалар ва монтаж ишлари ҳажмини бирмунча қисқартирди, қурилиш суръатини анча оширди. Бу тажрибани ҳозир иттифоқимизнинг бошқа метросозлари ҳам ўрганмоқдалар.

Бундан ташқари тошкентлик метросозлар тоннеллар конструкциясини гидроизоляция қилиш ишларини ҳам механизациялашга муваффақ бўлдилар. Ҳозир бу янгилик ер ости йўллари қурилишида кенг қўлланилмоқда.

Метронинг биринчи навбати халққа хизмат қиляпти, иккинчи навбатида қуриш ишлари қизғин давом этяпти. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги нишонланадиган кунгача метросозлар иккинчи навбат қурилишининг дастлабки участкасини беш та станцияси билан фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар. Шундан сўнг Аэропорт — Юнусобод массиви радиуси бўйлаб навбатдаги қурилишга қўл урилади.

ҲАР ИШДА ТЕЖАМКОР БЎЛАЙЛИК

ЧИҚИНДИ ЭМАС, ЎҒИТ

«Ҳозир партия бутун халқ олдига қўяётган бошқа бир жуда муҳим хўжалик ва сиёсий вазифа бор, у ҳам бўлса — жуда қаттиқ иқтисодий тежаш, ҳар ерда ва ҳар ишда тежашдир. Биз жуда катта ресурсларга эгамиз. Бироқ, иллат шундаки, кўпинча, машина ва металлдан, ғалла ва хом ашёдан, материал ва ёқилғидан унчалик оқилона фойдаланилмаяпти, ҳафсала билан, омилкорлик билан фойдаланилмаяпти... Биз шу иллатдан ҳолос бўла олсак, мамлакат янада анча бадавлат бўлур эди, одамлар янада яхшироқ яшаган бўлур эди».

(Л. И. БРЕЖНЕВнинг ВЛКСМ XIX съездидаги нутқидан).

ОБЛАСТИМИЗ саноати йилдан-йилга юксалмоқда. Янги завод ва фабрикалар ишга тушмоқда, мавжудларининг эса ишлаб чиқариш қуввати ошмоқда. Бу янги қувватлар учун арзон хом ашё базалари ташкил этиш бугунги кунда олдимизда кўндаланг бўлиб турган муҳим муаммолардан биридир. Шу мақсадларда янги конларни излаб топиш ва уларни халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун фойдаланишга топшириш давом этмоқда.

Ҳар ҳолда регионимиздаги конларни бирма-бир санашдан кўра ҳозиргача мавжудлиги аниқланмаган қазилмаларни тилга олиб ўтиш, уларни бирма-бир санаш осон. Улар жуда оз. Лекин бу саноатимиз учун хом ашё базаси вазифасини бажараётган конлар туганмас, улар бениҳоя деган гап эмас, албатта. Бундай хулосага келганлар янглишади. Қолаверса ана шундай тушунча туфайли қимматбаҳо хом ашёлар билан хўжасизларча муомалада бўлаётганлар ҳам йўқ эмас. Зотан, КПССнинг тарихий XXVI съездида «Экономика тежамли бўлмоғи лозим!» деган шиорнинг ўртага ташланиши ҳар бир совет кишисидан унга конкрет амалий жавоб қайтарилишини тақозо этади.

Минерал хомашёлардан самарали фойдаланиш тажрибасидан шу нарса яхши маълумки, муайян маҳсулотлар тайёрлашда хом ашё вазифасини бажараётган махсус қазилмалардан фойдалангандан кўра чиқиндилардан самарали фойдаланиш бир неча марта арзонга тушади. Бундан ташқари ана шу чиқиндилардан фойдаланиш ва улардан хом ашё базасини яратиш икки-уч йил ичида ўз харажатларини қоплайди.

Фойдали қазилма бойликларидан, шу жумладан уларнинг чиқиндиларидан самарали ва комплекс фойдаланиш халқ хўжалигини хомашё базаси билан таъминлаш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг асосий омилларидан бири бўлиб саналади.

Ҳаммамизга маълумки, Олмалиқнинг конли районларида очиқ усулда рудаларга бироз «қашшоқ» бўлган жинслар қазиб чиқарилаяпти. Бу эса кейинчалик ана шу территорияда чиқиндига чиқарилган қазилма уюмларнинг пайдо бўлишига олиб келади. Рудаларни қайта ишлаш жараёнида эса яна бир қанча шлаклар, қотишмалар ана шу уюмларга чиқариб ташланади. Ҳар йили Олмалиқ районидаги йирик территорияларни катта ҳажмдаги шундай чиқинди «тоғ»лари эгаллаб ётади. Ана шунинг учун ҳам уларни муайян эҳтиёжлар учун ишлатиш муаммоси кўндаланг бўлиб турибди.

Бир неча йиллардан бери қатор ташкилотлар Олмалиқ конларидан ортиб қолаётган чиқиндилардан халқ хўжалигида фойдаланиш мумкинлигини аниқлаш устида иш кўрмоқда. Аммо ҳозирча бу борада бирон фундаментал хулосага келинганича йўқ.

Лекин, Олмалиқ мис саралаш фабрикаси ва мис эритиш заводи чиқиндиларидан фойдаланиш муаммоси тобора тезроқ ҳал этилишини тақозо этмоқда. Чунки, ана шундай чиқиндилардан ўзига хос тепаликлар пайдо бўлди. Келгусида эса улар янада кўпайиб боради, янги территорияларни эгаллаб, қишлоқ хўжалиги учун яроқли бўлган экинзорларни қисқартиради. Бундан ташқари атроф муҳитга сезиларли таъсир этади. Ваҳоланки, айни вақтда шу чиқиндилар қимматбаҳо хомашё базаси вазифасини ўтаб халқ хўжалигида самарали фойда бериши мумкин.

Технологик тадқиқотлар натижаларига кўра мис саралаш фабрикаси чиқиндиларидан қишлоқ хўжалигида ўғит тариқасида фойдаланиш, бинокорлик материаллари, қурилиш керамикаси, селикат ғишт, пишиқ селикат бетони, шиша идишлар тайёрлаш мумкин экан. Шу чиқиндилардан соф кварцни ҳамда дала шпатларини ажратиб олиш мумкин. Улардан ортган «тупроқ»дан эса яна бир қатор моддаларни ажратиб олса бўлади. Лекин, иккинчиси бир мунча қийин ва серҳаражатдир.

Бу чиқиндилар келгусида бевосита «қазилма бойликлари» вазифасини ўташи ҳам мумкин. Бундай дейишимизга сабаб шуки, ҳозирги пайтда уларнинг таркибидаги мавжуд маъданлар тўла ажратиб олинаяпти, дея олмаймиз. Шунинг учун ҳам келгусида улар хомашё базасини ўташи мумкин. Лекин бунгача яна чамаси 50 йилча вақт бор. Чунки, конлардан олинаётган қазилмаларнинг таркибида бусиз ҳам соф рудалар жуда кам миқдорда. Чиқиндилар таркибидан рудаларнинг кам миқдордаги компонентларини ажратиб олиш эса бундан икки-уч марта кўпроқ ҳаражатлар қилишни тақозо этади.

Чиқиндилардан фойдаланиш самарали эканлиги сабабли геологлар бир қатор техник-иқтисодий ҳисоблаш ишларини бажармоқдалар. Бу эса чиқиндиларни қайси соҳада кўпроқ қўллаш мақсадга мувофиқ эканлигини очиқ-ойдин кўрсатиб беради.

Лекин, ҳозирдан шуни айтиш мумкинки, улар қишлоқ хўжалигида ўғит тариқасида самарали қўлланилиши мумкин. Майдаланган, тупроқ шаклига келтирилган ана шу чиқиндиларнинг экин майдонларига солиниши яхши натижалар берди. Хусусан, СоюзНИХИ институти ходимлари бу ўғитларни уч йил мобайнида Тошкент области пахта далаларида, Тошкент қишлоқ хўжалиги институти ходимлари каноп зорларида, сабзавотчилик ва картошкачилик илмий-текшириш институти агрономлари помидор ва картошка экинзорларида кенг ишлатишди. Бундан ташқари, айнан шу «ўғит»ларнинг тупроқ таркибига ҳамда ўсимликларга таъсирини аниқлаш мақсадида Самарқанд қишлоқ хўжалиги институти ва Самарқанд Давлат университети олимлари ҳам каноп, маккажўхори, пахта далаларида қатор тажрибалар ўтказдилар. Чиқиндилар ўғит тариқасида қўлланилган майдонларда ўсимликлар яхши ривожланиб, ҳосилдорлик 2—3 процентдан 30 процентгача ошиши аниқланди. Бундан ташқари, айнан шу ердаги тупроқ таркиби яхшиланиб, ўсимликлар касалликларга камроқ чалинди.

«Гулистон» колхози экин майдонига ана шу чиқиндиларнинг бир қисми сурилиб кетди. Бу «кўнгилсиз воқеа» колхозчиларни катта ташвишга солди. Лекин, кейинчалик унга ўрин йўқ эканлиги яққол кўринди: ҳосилдорлик ҳар йилгидан бир мунча юқори бўлди.

Кези келганда шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, пахтачилик ва бошқа деҳқончилик ишларининг авж олиши давомида Ўзбекистон ерлари тупроғи таркибидаги микроэлементлар миқдори йил сайин камайиб бормоқда. Бу табиий ҳол, албатта. Шу билан бирга Олмалиқ яқинида ана шу микроэлементлар ўрнини боса оладиган ўғитлар фойдаланилмай ётибди.

Мис саралаш фабрикасидан ортган чиқиндилар ўз таркибида мис микроэлементларни жамлаган республикамиздаги ягона ўғит базасидир. Улар ўсимликлар ривожини барқарорлаштириб туриши билан ажралиб туради. Бу ўғитлар Ўзбекистондан тақшарида ҳам самарали қўлланилиши мумкин. Ҳолбуки, йирик экин майдонлари учун кам миқдорда чиқинди сарфлаш кифоя. Бу тадбирни қўллашда аввало ҳосилдорликнинг юксалишини ҳисобга олиш лозим. Жумладан, тажрибалар шуни кўрсатдики, картошкачиликда бу ўғитлардан самарали фойдаланиш гектаридан 320 сўм фойда олиш имконини берди. Бошқа бир қатор экинлардан олинаётган даромад ҳам юқори бўлиши аниқланди.

Мис бойитиш фабрикаси чиқиндилари бевосита олмалиқнинг ўзида ҳам иккиламчи ишловдан ўтказилгач, халқ хўжалиги учун зарур бўлган ўғитлар вазифасини бажариши мумкин. Хусусан Олмалиқ химия заводи тайёрлаётган ўғитларга ана шу микроўғитлардан маълум миқдорда қўшиш мумкин. Усть-Каменогорск комбинатида бу тажриба йўлга қўйилиб, яхши самара бераётгани маълум.

Олмалиқ корхоналарнинг чиқиндилари ҳақида гап кетар экан мис эритиш заводи шлакларидан микроўғит тариқасида фойдаланиш ҳозирча тўла ўрганилмаганлигини таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Лекин, шуни айтиш мумкинки, уларнинг таркибида ҳам мис саралаш фабрикаси чиқиндиларидаги «ўғит»ларга яқин компонентлар мавжудлиги сабабли улардан ҳам майдалаб, ўғит тариқасида фойдаланиш мумкин, деган тахминлар йўқ эмас. Геологларимиз, химик олимларимиз бу йўналишда аниқ бир хулосага келадилар, деган умиддамиз. Қолаверса конлардан ортаётган чиқиндилардан самарали фойдаланиш ва уларни ҳосилдорликни юксалтириш мақсадида қишлоқ хўжалигида кенг қўллаш КПСС XXVI съезди белгилаб берган озиқ-овқат программасини муваффақиятли ҳал этишда ҳамда Олмалиқ райони атроф-муҳити ифлосланишининг олдини олишда муҳим омил бўлади, деб қатъий айтиш мумкин.

У. ТУРАНОВ,
«Ташкентгеология» бирлашмасининг бош геологи.

Н. ЕПИШИН,
Олмалиқ геолого-разведка экспедицияси бошлиғи.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАЙ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

МАВЗУ: ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ

Чирчиқ шаҳрида бўлиб ўтган сиёсий куни СССР Озиқ-овқат пропагандасига бағишланди. Ўша куни партия, совет ходимлари, саноат корхоналари ва муассасаларининг раҳбарлари меҳнат коллективларида бўлиб «Озиқ-овқат программасини бажариш — умумхалқ иши» деган темада докладлар қилдилар.

Шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари Ю. Н. Беланов «Узбекхиммаш» заводи ишчилари ҳузурида бўлди. У КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини амалга ошириш, Озиқ-овқат программасини бажаришдаги вазифалар ҳақида қизиқарли доклад қилди. Шаҳар партия комитети секретари Н. К. Савченко Ўзбекистон қаттиқ қотишмали ва иссиққа чидамли металлар комбинатида, шаҳар ижроия комитети масъул секретари Т. И. Городецкая «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида КПСС Марказий Комитети май Пленуми қўйган вазифалар ҳақида гапириб бердилар.

ЁШЛАР МЕҲНАТИ АКТИВ МУҲОКАМАСИДА

Оҳангарон райони хўжаликларида ҳозир 49 та комсомол-ёшлар бригадаси ишлаб турибди. Бу бригадаларга бирлашган ёшлар деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларн етиштиришни кўпайтиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Ворошилов номли совхоз маккажўхоричилик комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Ҳолида Абдураимованинг номи ҳозир кўпчиликка маълум. У ўз коллективи билан юбилей йилида ҳар гектар майдондан 110 центнердан маккажўхори дони етиштиришга аҳд қилган. Ҳозир районда унинг кўплаб издошлари бор.

Саноат корхоналари қурилиш, транспорт ташкилотларида меҳнат қилаётган ёшлар ҳам СССРнинг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этмоқдалар. 3-автокорхона ҳайдовчиси, шаҳар Совети депутати, комсомол аъзоси Турғунбой Ҳамдамов ёшлар мусобақасида пешқадамлик қиляпти. У ҳозир келаси йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари ёшлар активлигини ўстиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу соҳада улар бажараётган ишлар яқинда бўлиб ўтган партия активи йиғилишида муҳокама қилинди.

Докладчи район партия комитетининг иккинчи секретари В. С. Урядов, музокарада қатнашган «Аҳангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари А. Акбаров, «Ангрен» совхози комсомол комитетининг секретари Н. Тошматов, район комсомол комитетининг биринчи секретари М. Бобохўжаев ва бошқа ўртоқлар комсомолга партия раҳбарлиги савиясини янада оширишга ёрдам берувчи таклифларни ўртага ташладилар.

Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

ИККИ ХЎЖАЛИК ТАШАББУСИ

Коммунистик районидаги Охунбобоев номли ва Усмон Юсупов номли совхозларнинг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларига амалий жавоб сифатида бу йил картошка, сабзавот ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини янада оширишга қарор қилдилар. Айниқса Охунбобоев номли совхоз меҳнаткашлари кўзлаган марра юқоридир. Улар йил бошида 6 минг 180 тонна картошка, 220 тонна узум, 494 тонна маккажўхори дони ва бошқа хил маҳсулотлар етиштириш мажбуриятини олган эдилар. Кейинроқ ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб 7056 тонна картошка, 320 тонна узум, 760 тонна маккажўхори дони етиштириш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилдилар.

Усмон Юсупов номли совхоз меҳнаткашлари ҳам Озиқ-овқат программасини ҳал этишга муносиб ҳисса қўшиш мақсадида етиштирилаётган деҳқончилик маҳсулотлари ҳажмини янада кўпайтиришга сўз бердилар.

Коммунистик район партия комитети ҳар иккала хўжалик коллективи бошлаган янги ташаббусни қизғин маъқуллади. Бошланғич партия ташкилотлари зиммасига бу ташаббусларни кенг муҳокама қилиш, 1982 йил мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаш топширилди.

● ҒАЛАБА районидаги «Ленинград» колхозининг ўртоқ А. Бейсенов бошлиқ бригадаси деҳқонлари ҳар гектаридан 60 центнердан пахта етиштириш учун курашмоқдалар. Далаларда ана шу мажбуриятга яраша ҳосил тўпланаётир. Суратда: моҳир механизатор С. Худойберганов. У культивацияни сифатли ўтказиб, ғўзаларнинг серҳосил бўлиб ўсишига катта ҳисса қўшаётир.

А. Тўраев фотоси.

МЕҲНАТЛАРИГА ЯРАША

АҲДИГА вафодор Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози деҳқонлари бу йил ҳам сабзавот экинларидан мўл ҳосил олмоқдалар. Айниқса, коммунист Қозоқбой Шодиев бошлиқ бригада азаматлари яхши натижаларга эришмоқдалар. Бригада аъзолари 40 гектар ерда деҳқончилик қилишади. Улар бу йил давлатга пландаги 1018 ўрнига 1600 тонна маҳсулот топшириш учун курашмоқдалар. Экинларни парвариш қилиш ва ҳосилни йиғиб олишда Миршомил Мирсадиев, Ҳалима Ниишонбоева, Мунаввар Исматова, Турсун Ералиева сингари ишчилар, айниқса, жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Қ. ТЎЛАБОЕВ.

ЯКУН—ҲАР ЎН КУНДА

«СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини — 50 центнерлик «оқ олтин» ҳосилимиз билан кутиб оламиз!» Оққўрғон районидаги Навоий номли колхознинг Баҳодир Тўраев бошчилик қилаётган 1-бригада заршуносларининг бу йилги аҳди ана шундай. Ҳозирги кунда далалардаги барча ҳаракат зиммадаги мажбуриятга яраша ҳосил тўплашга қаратилган. Шу кунгача коллектив аъзолари ғўза ниҳолларини уч марта комплекс ишловдан чиқаришди, икки марта суғорилди. Айни кунларда ғўза қатор ораларига бешинчи бор культивациядан чиқарилмоқда.

Коллективнинг Н. Шералиев, И. Неъматов ва А. Саиджалолов сингари моҳир сувчилари эса ниҳолларни ўз вақтида об-ҳаётга қондириб ривожига ривож қўшишяпти. Бу ерда қолоқ пайкалларни шарбат усулида суғоришга ҳам катта аҳамият берилмоқда.

Механизаторлар, сувчилар ва колхозчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Мусобақага ҳар 10 кунда якун ясаб борилади. Ғолиблар ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантирилади. Сўнгги 10 кунлик якуни бўйича Ғ. Сулаймонова ва С. Муҳаммедовалар мусобақа ғолиби бўлдилар. Бу тадбирларнинг ҳаммаси бригадада иш унумдорлигининг юқори бўлишини таъминламоқда.

П. ЭРГАШЕВ.

ФИДОЙИ

ОЧЕРК

Сокин саҳар. Она бағрида ухлаётган мурғакдек ҳамма ором оғушида. Тўрғай, фақат тўрғай муаллақ кўкда борлиқни эркалаб уйғотаётгандек хониш этарди.

Мушук шарпасини сездими, ит бирдан ҳуриб қолди. Уйғониб кетган Исоқ амаки дераза пардасини кўтарди, ҳовлига қаради. Қор тушибди, қалин қор. Кутилмаганда унинг юрагига ғашлик кўланка ташлади: «О, лимонлар ҳоли не кечди, ўт ёқувчи фавқулодда бир сабаб билан келмай қолган бўлса-я; эҳ-эҳ, шовул ҳосил қора косовга айланиб кетса-я ҳали! Ғафлатга ботмай ўл, дейдида мардум».

Чироқни ёқа, апил-тапил кийина бошлади. Нурдан кўзлари қамашган Назира аянинг лаблари пир-пир учди:

— Ҳа, дадаси, шу пайтда қаёққа?!

Оғир ютиниб, қийнала-қийнала дўриллади Исоқ амаки:

— Жаннатдан бир хабар олиб келай, нимагадир кўнглим безовталаняпти.

— Ётсангиз-чи, қаранг, томоғингиз хип бўғилиб қолибди-ку, яна жаннатгамиш! Кечқурун-ку, ўпкангизни қоқа-қоқа зўрға келдингиз, ҳозир ҳам нашаванд сингари галдираб турибсиз. Киши ёши қайтгандан кейин ўзини сал авайлайди-да!

— И-е, қартайиб қолдингиз, деяпсанми-а?! Ол-а!! Қартайганларга-чи, вей, хотинжон, чўпнинг оғирлиги харича туюлади. Ҳуда-беҳудага топ ташлайверганидан уч оёқ бўлиб олишади. Мен эсам, кўриб турибсанки, калтакдекман. Ҳали, эҳ-ҳе, омонлик бўлса, қирқ қовун пишиғидан кейин ҳам сен келину, мен куёв, ҳа!

— Сизга ҳазил бўлса. Боринг, билганингизни қилинг! Мен минг жаврай, барибир, тутганингизни кесасиз. На аччиқ ёқади, на чучук... Ҳай, туратуринг, ҳеч бўлмаса чой дамлай... Бурилдилар, доим бурунларининг учида туради бу кишиники.

Исоқ амаки кўчага чиққанида унда-бунда хўрозлар қичқириғи, қулунли биялар кишнаши қулоққа чалинар, енгил изғирин бурун учини чимчиб ўтарди. Тўрғайлар алласи авж пардада янграрди. Булутли, момоқалдироқли чеҳрага табассум нури югурди. У анҳор бўйлаб лимонзор сари борар экан, ҳавога, қанотли ҳофизлар «ансамбли»га кўз югуртди: «Ў, жонворлар, қушлар сарварисиз. Қанча тингламай, ташналигим шунча ортади. Сайроғингиздан назаримда гунафша ҳиди келади, йўқ-йўқ, садарайҳон ҳиди келади, садарайҳон! Кимдир булбул, кимдир бедана ишқибози, кимдир жўрга хумор. Мен эсам сиздан завқ оламан, завқ. Ўзингиз сезасизми, йўқми, нафасингиздан тун эриб кетади, тонг жилваланади; дарахтлар, гуллар, майсалар ханда уради. Ҳай-ҳай, эртанги нашидангиз...»

Хаёлини тўрғайлар чулғаган Исоқ амаки суйган масканига етиб келганини ўт ёқувчи йигитнинг саломидан сўнггина сезди.

— Ваалайкум ассалом. Қорни қара, тизза бўйи-я! Қалай, тинчликми, ичкари омонми?!

Ўт ёқувчи шўхчан жилмайди:

— Биз бор ердан омонлик аримайди, тоға.

— Балли, полвон, балли!

У ичкарига, ўз таъбири билан айтганда, жаннатга кирдию енгил хўрсинди, миясига ўрнашган шайтон ғулғуласи шамолда шопирилган шоли қипиғидек қаёқларгадир учиб кетди, адаси тойчоқ олиб келган болакай каби қувончи ичига сиғмай лимон ниҳоллари ҳосилини бир-бир назардан ўтказа бошлади: «Ҳайрият, беҳатар. Кўпнинг ризқи-да, баракатопгур совхоз ишчиларининг ризқи-да, биронтаси лат емабди, қойил! Есин, дастурхонидан аримасин. Ҳа, далада шулар, ер билан тиллашаётган, ерни ийдираётган шулар. Шулар борки, шуларнинг ғайрати, жонкуярлиги борки, ер отадек саҳий, борини қўлига тутади».

Исоқ амаки пуштадан битта-битта одимлаб юқори томон борар экан, кўзи бирдан оралиқдаги сўлғин тупга тушди. Бармоғини ари чақиб олгандек қўл силтади-да, шошилиб бўғизини очиб кўрди:

— Эҳ, яна кўк қурт бўлса керак. Шоҳиданмас, япроғиданмас, қасди бордек келиб-келиб ҳиқилдоғидан кемиради-я лаънати! Ўтган куни икки тупнинг боши кетганди, бугун яна.— Аъзойи беданига титроқ турди, оловланган кўзларидан тутун бурққандек бўлди. Семиз чувалчангнинг ярмича келадиган кўкимтир қуртни тупроқдан ола, тақирликда эзғилади. — Эсиз, камида 200 дан ортиқ меваси бор-а. Етилганида, қанча-қанча кишининг ғубори олинарди, кўнгли очиларди. Эҳ!!

У этакдаги шохлай бошлаган қаламчалардан бирини кўчириб келиб, унинг ўрнига ўтқазди: «От ўрнини той босади, деганлар. Кичкинаман, деб ўкинма. Узоғи билан икки йилдан кейин буларга бўй бермай кетасан».

Чаккаларидан сизган терларини арта-арта атрофга боқди, чуқур нафас олди. Кўкламдек кўм-кўклик, болалар шошқалоқлиги, ўнг ёнбағридаги қўш қатор, антиқа атиргулларнинг чўғдек ғунчалари, бир-бирини қувишиб юрган жуфт-жуфт майналарнинг мастона чах-чахи соҳибкор чеҳрасидаги тундликни тарқатиб юборди: «Чиндан жаннат, курорт. Ташқарида чена ботадиган қор, бунда наврўзи олам-а! Кунда шундасан-да, ота ўғил, шунинг учун дард нималигини билмайсан. Яша, омадинг келган, қандингни ур!».

Димоғчоғликданми ёхуд сўлим бу боғ хуш ҳавосиданми, бўғилган товуши тўсатдан очилиб кетди. Бу ҳол, нур устига аъло нур, деганларидек, руҳига яна ширинлик бахш этди.

Шу пайт олисдан совхоз бош агрономи Қодир аканинг қораси кўринди:

— Э-ҳей, ҳорманг, Исоқ ака!

— Э, келсинлар, келсинлар.

Улар қўл олишди.

— Исоқ ака, бир гап...

— Хўш, хўш?

— Нима дейсиз?

— Нима дердим, аввал эшитай.

— Лимон едира-едира бизни мазахўрак қилиб қўйдингиз, айниқса, кичкинтойларимизни. Энди бўлса, на илож, бунинг ўзига кўникишмаяпти; мандарин дейишяпти, апельсин дейишяпти. Болалар боғчаларидан-ку, ҳар куни қўнғироқ, ҳар куни талаб.

— А, гап буёқда денг.

— Эксак, шу тансиқ меваларни ўз хўжалигимизда етказсак, ёмон бўлмасди-да! Қўлдан берганга қуш тўймас, дейишади. Қачонгача бошқа республикалардан юборишларига илҳақ бўламиз. Ё қурбимиз, тажрибамиз етмайдими?!

— Етади. Тушунарли. Хўш, қаерни мўлжаллаяпсиз?

— Мана, лимонзорингизнинг биқингинаси. Ярим гектардан ортиқ ер семириб ётибди. Қиш чиқиши билан енг шимарилса, кузаккача бир-ярим гул кўрсатиб қолади.

— Киришамиз, Қодиржон, кўнглини тўқ қилинг. Негаки, бундай ўйлаб қарасам, зарур иш, савобли иш. Шарт шуки, ускуналарни вақтида етказиб бериш сиздан, бўғи биздан. Кўчат эса ўзимизда тайёр.

— Раҳмат. Янгилик машаққатларидан тисарилмаслик — ажойиб фазилат. Сизнинг ана шу фазилатингизга борман-да. Қани энди ҳаммада ҳам шу фазилат бўлса...

Бош агрономни кузатгач, амаки шохлари мажнунтол мисоли ларзон яшил ғуша бағрига сингиб кетди.

• • •

Мана, ёз. Улуғ Ватан уруши ғолиби, 4 қиз, 2 ўғил, 9 набирали, кирчиллама бригадир Исоқ Каримовнинг шу кунларда қўли қўлига тегмайди. Шогирдлари пинжида.

Эл манфаати, маъмурчиликни ўйлаган инсонлар ҳамиша улуғ ният, эзгу мақсад билан яшайдилар. Халқ селекционери, янгилик ихлосманди Исоқ ака экқан лимон кўчатлари ўсиб, униб ҳосил бера бошлади. Лимонзорлар кенгаяди. Ҳосилдорлик ортади. Бир вақтлар келиб бу ерда ҳам республикамизга машҳур агроном Зайнуддин Фахруддинов яратганидек, лимонарий вужудга келади. Айни кунларда Исоқ ака ана шу ният билан меҳнат қилмоқда. Мен ҳам СССРнинг Озиқ-овқат программаси бажарилишига муносиб ҳисса қўшсам, демоқда.

Ҳадемай дастурхонимизда ўз мандаринимиз, ўз апельсинимиз биринчи очилган қирмизи гул лоладек кўзимизни қувонтиради.

Ямин ҚУРБОН.
Калинин районидаги «Хасково» совхози.

ДАВРА СУҲБАТЛАРИ

АНГРЕН ШАҲАР МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИ БИЛАН ОЛИМЛАРНИНГ УЧРАШУВЛАРИ

«Билим» жамияти Ангрен шаҳар ташкилоти КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш чоралари тўғрисида»ги докладини пропаганда қилишда таъсирчан воситалардан кенг фойдаланаяпти. Ҳозирги пайтда шаҳар корхона ва ташкилотларида уюштирилаётган давра суҳбатлари ҳам шу мақсадга хизмат қилмоқда.

Яқинда шаҳардаги 15-механизациялашган кўчма колоннага бу коллектив аъзолари билан биргаликда юк ортиш-транспорт бошқармаси, «Ангрен» кўмир кони, резинотехника заводи ишчи-хизматчилари тўпландилар. Улар бу ерга иқтисодчи олимлар билан учрашиш учун йиғилган эдилар.

Давра суҳбатида Тошкент халқ хўжалиги институтининг кафедра мудири, иқтисод фанлари кандидати, доцент А. Ортиқов, институт ўқитувчилари, фан кандидатлари У. Рашидов, А. Аминов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси экономика институтининг катта илмий ходими, иқтисод фанлари кандидати З. Худойқулов КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари ҳақида батафсил гапириб бердилар. Улар ишчилар синфининг агросаноат комплексини ривожлантиришдаги вазифаларига диққат-эътиборни қаратдилар.

Шундан сўнг олимлар ва ишчи-хизматчилар ўртасида ўзаро фикр алмашувлар бошланди. Олимлар меҳнаткашларнинг мамлакат Озиқ-овқат программаси ёрдамчи ва шахсий хўжаликларни ривожлантириш истиқболлари, ишлаб чиқаришда бригада пудратини кенг қўллаш ва бошқа масалалардаги жуда кўп саволларига жавоб қайтардилар.

Давра суҳбатига пухта тайёргарлик кўрилганлиги туфайли у жуда қизиқарли ўтди. Меҳнат коллективлари олимлар билан учрашув ўтказилиши тўғрисида аввалдан хабардор қилинган эдилар. Айни пайтда олий ўқув юрти ва илмий тадқиқот институти олимлари шаҳардаги корхоналарда бўлиб, ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароити билан яқиндан танишдилар.

Тошкент халқ хўжалиги институти ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси экономика институти олимлари Ангрен шаҳридаги керамика комбинатида ҳам ана шундай давра суҳбати ўтказдилар. Бу учрашувда ҳам улар КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, СССР Озиқ-овқат программаси тўғрисида тўпланганларга гапириб беришди.

«Билим» жамияти шаҳар ташкилоти ҳозирги пайтда меҳнат коллективларида янги давра суҳбатлари ўтказишга тайёргарлик кўрмоқда. Уларда агросаноат комплексини ривожлантириш масалалари билан бир қаторда экономика, халқ хўжалигини бошқариш, фан-техника ютуқларини илғор ишлаб чиқариш тажрибасини пропаганда қилиш мўлжалланган. Бу давра суҳбатларига пойтахт олий ўқув юртлари ва илмий-тадқиқот институтларининг етакчи олимлари таклиф этилади.

Н. ЮСУПОВ.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

РЕВОЛЮЦИЯ ҒАЛАБАЛАРИНИНГ ПОСБОНИ

(22 ИЮЛЬ — ПОЛЬШАНИНГ ТИКЛАНИШ КУНИ, ПОЛЯК ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ)

Польша меҳнаткашлари бу йил Польша тикланган кунни, ўзининг буюк миллий байрамини мамлакат контрреволюцион кучларнинг ҳаракатлари натижасида рўй берган анархия ва тартибсизликни аста-секин бартараф қилаётган бир шароитда нишонламоқдалар. Ўтган йилнинг декабрь ойида ҳарбий ҳолат жорий этилганлиги «Бирдамлик» касаба союз бирлашмаси ва бошқа антисоциалистик ташкилотлар раҳбарларининг ошкора фаолиятига чек қўйди. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, миллий нажот ҳарбий кенгаши ва Польша ҳукумати томонидан кўрилган тадбирларни барча поляк ватанпарварлари астойдил қўллаб-қувватламоқдалар. Халқ хўжалигида тартиб ўрнатилмоқда, партия ташкилотлари актив иш кўра бошладилар.

Польшанинг тикланиш куни — поляк халқи ҳаётида шонли санадир. Бу сана хусусан поляк халқ қўшини ветеранларига жуда азиздир. Улар совет жангчилари билан биргаликда қаттиқ жангларда қатнашиб, мамлакатни немис-фашист босқинчилардан озод қилдилар, халққа эркинлик, адолат ва мустақиллик келтирдилар, уларга социализм қуриш йўлини очиб бердилар.

Иккинчи жаҳон уруши йилларида Совет Армияси сафларида туриб жанг қилган поляк жангчилари кенгашининг раиси истеъфодаги полковник **Б. Брайловский** билан байрам арафасида учрашишга муяссар бўлдим.

— Бизга, — деб ҳикоя қилади у,— ўз ҳаётимизда кўп нарсани чекиниш аламларини ҳам, ғалаба шодлигини ҳам татиб кўришга тўғри келди. Бизнинг орамизда инсоният тарихидаги ана шу энг даҳшатли урушда омон қолган кишилар кам. Ҳозирги вақтда ташкилотимизда 10 минг киши бор. Совет — Польша дўстлиги Москва атрофидаги қор босган далаларда, Сталинград ёнидаги урушда, Курск дугасидаги оғир жангларда, Польшани гитлерчи босқинчилардан озод қилиш жараёнида чиниқди. Совет армияси билан биргаликда Польша диёрини озод қилган кишилар бизни хурсандчилик билан кутиб олган полякларнинг шоду-ҳуррам чеҳрасини асло эсдан чиқармайдилар.

Польша миллий озодлик комитети 1944 йил 22 июлда тарихий манифестни Хелмда эшиттирди. Бу манифест Польша демократик давлати тузилганлигини, бутун ҳокимият халқ қўлига ўтганлигини эълон қилди. Халқ ҳокимиятини барпо этиш, вайрон қилинган экономикани тиклашнинг қийин даври бошланди. Варшава ва Польшанинг бошқа шаҳарлари ҳаробалар устида тикланди. Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ёрдами туфайли қудратли индустрия вужудга келтирилди. Мамлакат кўмир қазиб чиқариш соҳасида Европада иккинчи ўринни эгаллайди. Кўп миқдорда мис рудаси ва олтингугурт қазиб чиқарилмоқда.

Авиация ва автомобиль саноати, нефть химияси ва шулар каби янги соҳалар вужудга келди. Кемасозлик, машинасозлик, радиотехника саноатида жуда катта ютуқлар қўлга киритилди.

Аммо Ғарбга хос нуқул истеъмолчилик кайфиятларини пропаганда қилиш бошланди. Жамиятда қарама-каршилик кучайди, партия ички ҳаётининг ленинча нормалари бузилади. Контрреволюция ошкора ҳаракат қила бошлади. Буларнинг ҳаммаси Гданьск соҳилида 1980 йил август воқеаларига олиб келди. Собиқ поляк капиталистлари ва помешчикларининг арзандалари «Бирдамлик» раҳбарларини қўллаб-қувватладилар. Улар аслида касаба союз бирлашмасини бошқариб, унинг ёрдами билан Польшадаги социалистик тузумни ағдариб ташлашга, мамлакатда капитализмни қайтадан тиклашга интилдилар.

Польшада ҳарбий ҳолатнинг жорий этилиши Ғарбдаги диверсиячи марказларнинг фармойиши билан ҳаракат қилган контрреволюцион гуруҳларнинг, «Бирдамлик»даги экстремистларнинг ёвуз режаларини барбод этди.

Польшада вазият аста-секин изга тушиб, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари ва мол билан таъминлаш яхшиланаётган, турмуш нормаллашиб бораётган ҳозирги пайтда ҳали тамомила янчиб ташланмаган контрреволюция яна бош кўтариб, тарих ғилдирагини орқага буриб юборишга уринмоқда. Ғарбнинг бузғунчи радио станциялари эртаю —кеч Польшага туҳмат тошини ёғдирмоқдалар, мамлакатдаги аҳвол тўғрисида жаҳон жамоатчилигига нотўғри маълумот бериб, яширин шароитда иш олиб бораётган контрреволюционерларга йўл-йўриқ кўрсатмоқдалар.

Польша Халқ Республикасининг конституциясида, — деди сўзининг охирида Б. Брайловский, — мамлакатда ҳокимият ишчи ва деҳқонларники, давлат тузуми социалистик тузумдир, Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорлик бу тузум ташқи сиёсатининг негизидир, деб аниқ-равшан ёзиб қўйилган. Биз шу мақсадда уруш майдонларида совет солдатлари билан биргаликда қон тўкдик ва социалистик ватанга ҳеч кимнинг қасд қилишига йўл қўймаймиз.

М. ТРЕТЬЯКОВ,
ТАСС мухбири.

Варшава.

ИОРДАНИЯ БОШ МИНИСТРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

АММОН, 20 июль. (ТАСС). Иордания Бош министри Модар Бадран миллий маслаҳат кенгашида сўзга чиқиб, Қўшма Штатларнинг Ливан воқеаларида тутган позициясини кескин танқид қилди. «АҚШ Исроилга ҳар томонлама мадад бермаганида эди бугунги кунда Ливандагидек воқеалар ҳеч қачон содир бўлмасди», деди у.

Иордания ҳукуматининг бошлиғи айтдики, Фаластин проблемасининг ҳал этилиши шу кунларда Яқин Шарқда авж олиб кетган барча фожиаларга чек қўйган бўлур эди. Фаластин проблемаси можарони ҳар жиҳатдан ва адолатли бартараф этишнинг калитидир.

М. Бадран Исроил бош министри Бегиннинг Иордания билан Исроил ўртасида қандайдир «конфедерация» тузиш тўғрисидаги таклифини «кулгили» деб атади. Иорданияни ҳеч қандай дўқ-пўписалар чўчита олмайди ва у Фаластин халқининг ўз миллий ҳуқуқларини таъминлаш йўлидаги курашида унга мадад бераверади, деб таъкидлади у.

Бош министр шуни маълум қилдики, қирол Ҳусайннинг фармонига мувофиқ қуролли кучлар олий қўмондони раҳбарлигида Иорданияга қарши ҳар қандай агрессияни даф этишда мунтазам қўшинларга ёрдам берадиган халқ армияси тузилмоқда.

◆ ФАРАБУНДО Марти номидаги Миллий озодлик фронти отрядлари душмандан тортиб олинган қуроллардан фойдаланиб Сальвадор хунтаси қўшинларига шиддатли ҳужумлар қилмоқдалар. Улар мамлакатнинг стратегик жиҳатидан муҳим районларини ўз назоратлари остига олмоқдалар.

Суратда: партизанлар Эль-Плейон районидаги автомагистрални ўз қўл остига олиб, бу йўлдан ўтаётган транспортни текширяптилар.

АП—ТАСС фотоси.

«ЖАЗО ЧОРАЛАРИ»ГА ҚАТЪИЙ ЗАРБА

ПАРИЖ. Жаҳон меҳнат конфедерациясига кирган металлсозлик ва металл саноати меҳнаткашлари федерацияси бош секретари А. Сенжон журналистлар ҳузурида сўзга чиқиб бундай деди: Америка маъмуриятининг Ғарбий Европа мамлакатларини Совет Иттифоқига қарши иқтисодий «жазо чоралари» кўришга мажбур этиш йўлидаги уринишларига қатъий зарба бериш керак.

Қўшма Штатлар, деди у, бошқа мамлакатларни ўз қарорларини қабул қилишга мажбур этиб, халқаро ҳуқуқни ва давлатларнинг мустақиллиги принципини поймол этмоқда. У Сибирь — Ғарбий Европа газ қувури учун асбоб-ускуналар етказиб бериш тақиқланишидан Франциянинг миллий манфаатлари зарар кўради, деб айтди. Совет Иттифоқи билан тузилган шартномалар Франция меҳнаткашларидан 12 минг кишини иш билан таъминлашни гарантиялабгина қолмай, шу билан бирга қўшимча иш ўринларини яратишга ҳам имкон беради.

(ТАСС, 20 июль).

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД, 20 июль. (ТАСС). ИНА агентлиги хабар беради: Ироқ қўшинлари қаттиқ қаршилик кўрсатиб Эрон қўмондонлигининг Басра шаҳрини қуршаб босиб олиш ниятини барбод этди. Ҳозирги вақтда улар эронликларни дастлабки позицияларига улоқтириб ташлашга интилиб, қарши ҳужумга ўтмоқдалар. Бунда хабар қилинганидек, ҳар икки томон ҳарбий куч ва техникадан катта талафот кўрмоқда.

ТЕҲРОН, 20 июль. (ТАСС). Бу ерда фронтдан олиниб эълон қилинаётган маълумотларга қараганда, Эрон қўшинлари Басра йўналишидаги ҳужумни ривожлантиришга муваффақ бўлолмадилар. Эронликлар афтидан танклардан кенг фойдаланишга тайёргарлик кўриб, асосий диққат-эътиборни жойларни минадан тозалашга қаратдилар.

Ироқ авиацияси Эроннинг чегара шаҳарларини бомбардимон қилди. Бунинг натижасида граждан аҳолиси ўртасида қурбонлар бор.

Бизнинг ахборот

ТОШКЕНТ — НУКУСГА

КЕЙИНГИ йилларда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришга тобора кўпроқ эътибор берилмоқда. Шу муносабат билан Қорақалпоғистон Автоном республикасининг Тўрткўл шаҳрида ҳам тўқимачилик корхонаси қурилмоқда. Лойиҳа-смета баҳоси 5 миллион сўмликдан ортиқ бўлган бу комбинатда 400 та тўқув дастгоҳи газлама тўқийди. Ҳар йили эса 10 миллион метрдан зиёд сатин ишлаб чиқарилади.

Айни кунларда Тошкент тўқимачилик комбинатида ана шу корхона учун бўлажак тўқимачилар тайёрланяпти. Комбинатнинг Надежда Меньшикова, Рая Киреева, Зулфия Шабанаева каби ишлаб чиқариш инструкторлари тўрткўллик шогирдларига касб сирларини пухта ўргатишмоқда. Зайнаб Оллаберганова, Гулбаҳор Аннамуротова, Шарифа Узоқбоева каби қизлар калавалаш машиналарида ҳар сменада 130—150 килограмм маҳсулот тайёрламоқдалар.

Эрта-индин 100 нафар тўрткўллик йигит ва қизлар янги корхонага жўнаб кетишади.

О. АВЕЗОВ.

СПОРТ КОМПЛЕКСИ — ҲАШАР ЙЎЛИ БИЛАН

Чиноз шаҳрида янги спорткомплекси барпо этилди. Бу ерда 5 минг томошабин ўрни бўлган стадион, югуриш йўлкалари, волейбол ва баскетбол майдончалари, бошқа спорт иншоотлари бор.

Спорт комплекси ҳашар йўли билан қурилди. Уни барпо этишда Чиноз райони саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, хўжаликлар, муассасалар коллективлари иштирок этдилар. Бу спорт майдончаларини қисқа муддатда қуриб битказиш имконини берди.

Ҳозирги кунларда комплексда сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. Спортчилар эса беллашувларини бошлаб юборганлар. Стадионда ёш футболчилар ўртасида район биринчилиги мусобақалари давом этяпти.

«ДЎСТЛАР ДАВРАСИ» ИШ БОШЛАДИ

Пойтахтдаги «Коммуналчи» клубида ҳозирги пайтда 30 тадан кўпроқ тўгарак ва секциялар ишлаб турибди. Клубдаги вокал-чолғу ансамбли, рақс коллективи, «Ниҳоллар» болалар театри, «Ёшлар» ансамбли, «Лантан» фотоклуби айниқса гавжум бўлади. Ансамбллар бадиий ҳаваскорлари кўпгина кўрикларда совринли ўринларни эгаллаганлар. Фотоклуб ҳаваскорларининг олган суратлари эса Бутуниттифоқ ва халқаро кўрикларда намойиш этилган.

Яқинда клубда яна бир секция — «Дўстлар даврасида» секцияси иш бошлади. Бу секция аъзолари ҳар якшанба куни биргаликда дам оладилар. Улар театр ва киноларга борадилар, лекция ва адабий кечаларда иштирок этадилар. Бу ерда рақс тушишни ўрганиш ҳам мумкин.

ЯХШИ КАЙФИЯТ БАҒИШЛАБ

Чиноз райони маданият уйи ҳузуридаги бадиий ҳаваскорлар коллективлари ҳар куни бирон хўжаликда бўлиб, катта программада концертлар қўйиб беришмоқда. Пахтакорларга маданий хизмат кўрсатаётган агитбригадага турли касб эгалари уюшган.

Чинозлик деҳқонлар маданият уйининг методисти Карим Орзиқулов, 32-мактаб ашула ўқитувчиси Эргигит Қўзибоев, Яллама қишлоқ Совети ходими Турсунқул Холматовлар ижросидаги дилрабо қўшиқ ва шўх рақсларни мириқиб тинглаб, томоша қилишяпти.

Агитбригада аъзолари билан бўлаётган учрашувлар қишлоқ меҳнаткашларига хуш кайфият бағишламоқда.

М. ЗАРИПОВ.

БУЗГОН ТЕПА

Ўзбекистон Фанлар Академиясининг археология институти олимлари Тошкент шаҳри ва унинг атрофида узоқ йиллардан буён қидирув ишлари олиб боришаяпти. Бунинг натижасида ўзининг 2 минг йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик кўраётган республикамиз пойтахти тарихига оид қимматли материаллар тўпланяпти. Аждодларимизнинг шаҳар атрофида жойлашган янги-янги манзилгоҳлари ўрганиляпти.

Ана шундай археологик ёдгорликлардан бири Тошкентнинг шарқий чегараси яқинида — Оржоникидзе районидаги Чингелди қишлоғида жойлашган Бузгон тепа харобаларидир. Бир вақтлар бу ёдгорлик майдони тўртбурчак (180—180 м) шаклида бўлиб, унинг жанубий-ғарб томонида тўғри тўртбурчакли қўрғони бўлган. Ҳозирги кунда эса унинг фақатгина қўрғони жойлашган қисмигина тепалик кўринишида сақланиб қолган. Бошқа қисмлари аллақачонлар ўзлаштирилиб юборилганлиги сабабли бу ёдгорлик ўрнида ҳосил бўлган жой ерлик аҳоли шевасида Бузгон (бузилган) тепа деб аталади.

Тепаликда олиб борилган археологик қазишмалар шуни кўрсатадики, бу ерда ярим кўчманчи аҳолининг қароргоҳлари бўлган. 4 метрга яқин қалинликдаги кул қатламлари ва шу қатламлар орасидан топилган хум, кўза, коса парчалари, дастаклари қўй шакли кўринишида ишланган идиш синиқлари жуда қизиқарли бўлиб, қадимги одамларнинг турмуш-турмуши, маданияти ва касб-корини ўрганишда катта аҳамиятга эгадир. Топилган идиш парчалари ичида, айниқса, узоқ сафарларда сув олиб юриш учун мўлжалланган, бир томони ясси қилиб ишланган идиш бўлаклари

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

диққатга сазовордир. Топилмалар эрамизнинг I—III асрларига мансубдир.

III асрнинг охири ва IV асрларда аҳоли ўтроқлаша бошлаган. Улар хом ғиштдан ишланган мустаҳкам ва баланд деворга эга бўлган қўрғон қуришган. Ўша даврлардаги нотинч ҳаёт шуни тақозо қилган. Кейинги асрлар давомида бу қўрғон деворлари бир неча бор тикланган ва мустаҳкамланган. У Чирчиқ дарёсида жойлашганлиги сабабли, Чоч вилоятига қарши шимолий-шарқ томондан бўладиган барча ташқи ҳужумларнинг олдини олишда муҳим роль ўйнаган.

Асрлар ўтиши билан мустаҳкам қўрғонга эга бўлган бу қароргоҳ кенгая борган. Бу ердан ўтган катта карвон йўли унинг мавқеини янада оширган. Лекин VIII аср бошларига келиб араб босқинчилари бу манзилгоҳни ҳам вайронага айлантирадилар. Йиллар ўтиб Бузгон тепа асосий карвон йўлининг ёқасида жойлашган муҳим манзилгоҳлардан бири бўлиб қолаберган.

X—XIII асрларда бу ер Шош вилоятига қарашли йирик қўрғонлардан бирига айланган десак хато қилмаган бўламиз. Чунки, X асрга оид бўлган тарихий манбаларда Шош пойтахти Бинкентдан 2 фарсах (1 фарсах 6—7 км. га тенг) нарида Парак (Чирчиқнинг эски номи) дарёси ёқасида йирик манзилгоҳ жойлашганлиги эслатиб ўтилиши бежиз эмас.

XIII аср бошларида манзилгоҳ иккинчи марта оғир тушкунликка учрайди. Чингизхон бошлиқ татар-мўғул тўдалари тинч яшаётган аҳоли бошига оғир кулфатларни келтирадилар. Иморатлар вайрон қилинади. XVI аср бошларига келиб бу манзилгоҳ тамоман ташландиқ ҳолга келган.

Областимизнинг бошқа жойларида ҳам ўтмишдошларимиз ҳаётини акс эттирувчи Бузгон тепага ўхшаш археологик топилмалар бор. Институтимиз олимлари уларни ҳам кенг кўламда ўрганмоқдалар.

У. АЛИМОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси археология институтининг катта илмий ходими, тарих фанлари кандидати.

● ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академиясининг астрономия институти илмий ходимлари қуёш, ой ва юлдузларни тадқиқ қилиб борадилар. Бу ишлар замонавий астрофизика ютуқларига суяниб амалга оширилади.

Суратда: телескопни тадқиқот ишига тайёрлаш пайти.

В. Сироткин фотоси.

«ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛАМИЗ!» КОНКУРСИГА

ҲАР ҲОДИСА БИР ЖУМБОҚ

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

— ЯНА қотиллик денг?..

Ҳозиргина ишга хурсанд келган бошлиқнинг кайфияти дарҳол ўзгарди. Подполковник бундай совуқ хабарларга ҳаётида биринчи бор дуч келаётгани йўқ. Бироқ, ҳар сафар унда аллақандай нохуш ҳиссиётлар уйғонади, қилинажак тахминий ишлар бир зумдаёқ кўз ўнгидан ўтади.

— Кимни ўлдиришибди?!

— Яқинда телефон қилишди, — деди навбатчи кичик лейтенант Даврон Абдуллаев, — Бройлер-парранда фабрикасидан. Директор Шафиевнинг ўзи сизни излаётган экан. Дарҳол топиб айтинг, деб илтимос қилди. Фабрика қоровулини тунда ўлдириб кетишибди...

— Менга қаранг, вақт ўтмасин... Зудлик билан прокурорга, сўнгра Тошкентга — экспертизага телефонограмма беринг. Мени сўраганларга фабрикада денг. Ўн беш-йигирма минутларда ўша ерда бўламан.

Кенжа Мусаевич коридорга чиқди. Йўлма-йўлакай катта инспектор Қудрат Муҳамедов ва инспектор Шокир Омоновларни ёнига олдида, ҳовлида турган «Нива»га ўтирди. Машина ўрнидан қўзғалди ва чорраҳа томон елиб кетди.

Ҳаёт қизиқ. Эзгулик билан қабоҳат гоҳо ёнма-ён келиб қолади. Уч кун бурун Кенжа Мусаевич мутлақо ўзгача, кишини руҳлантирадиган, яхшилик гулшанига етаклайдиган иш билан шуғулланган эди. Бугун эса дунёдан ноумид, яшаш завқидан бебаҳра кимсанинг қора қилмишларини фош қилмоғи керак. Беихтиёр подполковникнинг кўз ўнгида Бекишев гавдаланди... У хурсанд, юзида табассум!..

Энди Худойберганнинг шодланишга ҳаққи бор. Чунки у самимий гап-сўзлар, одамий муносабатлар туфайли қайтадан ҳаётнинг тўғри йўлига тушиб олди. Бир неча кун бурун эса унинг вужудига чироқ ёқса ёришмас эди.

Меҳнат колониясидан қайтган Ҳ. Бекишев ўзини қаёққа қўярини билмай қолди. Юрагида ғашлик, олам гўё нурсиздек эди. Шу орада «Ленинизм» колхози отахонларидан кимдир унга «Солметов олдига бор, жуда дилкаш, тушунадиган одам, — деб қолди.

Тўғри чиқди. К. Солметов Худойберган билан узоқ суҳбатлашди. Бор гапнинг ҳаммасини очиқ-ойдин билиб олди. Йигитнинг астойдил афсус-надомат чекаётганлигига ишонди. Унинг юрагига, унинг эътиқодига, унинг пушаймонига ишонди.

Ҳ. Бекишев кетди. Бошлиқ профилактика хизмати бўлинмасининг катта инспектори Йигитали Рўзиалиевни ҳузурига чақиртирди.

— Инсоннинг кўнгли нозик, ўта нозик бўлади, — деди подполковник одатига кўра думалоқ, қорамтир юзларини силаб. — Унинг қалбига йўл топиш — санъатдир... Энди, бундай ука, сен ва мен Худойберган Бекишевни ҳақиқий одамлар қаторига қўшишимиз, дўстлари даврасига қайтаришимиз керак. Сенга ўргатмайман, тажрибанг етарли. Ишга киришавер.

Йигитали ўша куниёқ колхозга борди. Худойберганнинг ота-онаси, ҳамқишлоқлари билан гаплашди. Айниқса, унинг девор-дармиёна қўшниси Султон ака билан бўлган суҳбат ажойиб натижа берди. Биргалашиб раисга мурожаат қилишди. Худойберган учун иккови кафил бўлишди. Раис йигитни тракторчиликка қабул қилишга розилик билдирди. Мана энди Худойберган оиласи, ёру-биродарлари оғушида... Кенжа Мусаевич Ҳ. Бекишевнинг сўнгги сўзларини эслади: «Раҳмат, сизга, мени одам ўрнида кўриб, самимий сўзлашганингиз учун, ўғлим деб атаганлигингиз учун раҳмат! Ўлсам ўламанки, бироқ сизнинг юзингизни ерга қаратмайман. Ишонаверинг!»...

Ҳа, К. Солметов чорак асрлик фаолияти давомида «ўз услуби»га содиқ бўлиб келмоқда. У инсон тарбиясини ҳамиша биринчи ўринга қўйди. Жиноятчини жазолаш осон, аммо уни қайта тарбиялаш қийин. Машаққатли ва мушкул...

...Машина тўхтаганида подполковник ўзига келди. Бройлер-паррандачилик фабрикаси олдида одамлар гавжум эди. К. Солметов, прокурор Қ. Юсупов ва бошқалар жиноят рўй берган жойни синчиклаб ўрганиб чиқишди. Воқеа чигал, калаванинг учи кўринмасди. Кенжа Мусаевич йигитларига аллақандай топшириқ бердида, район марказига жўнаб кетди.

Уч соатдан сўнг мазкур жиноят юзасидан бошлиқ хонасида оператив группанинг дастлабки йиғилиши бўлди.

— Қўлга киритган маълумотларимиз кўп эмас, — деди бошлиқ йиғилганларни бир-бир кўздан кечириб, — Жиноят тонг саҳарда, тахминан тўрт-бешларда содир бўлган. Биз борганда смена бошланмаган экан. Одамлар билан батафсил гаплаша олмадик. Бирор аниқ ашёвий далилларга ҳам эга эмасмиз. Қотил ўткир тиғдан фойдаланган. Экспертизанинг биринчи хулосаси шундай. Аммо унинг аниқ маълумотини олгунимизча кутиб ўтира олаймиз. Қидирув ишларини давом эттиришимиз лозим.

Бошлиқ жиноят-қидирув бўлинмаси ходимлари С. Норматов, С. Амиров, С. Жамоловларга ва оператив группанинг ҳар бир аъзосига аниқ ва муҳим топшириқлар берди. Сўнгра икки соатдан сўнг яна тўпланишларини тайинлади.

Қ. Муҳамедов ва Ш. Омоновлар фабрикага бориб ишчилар ҳамда теварак-атрофдаги одамлар билан гаплашиб қайтишди.

— Эрталаб қоровулхонадан қора бушлат кийган бир киши чиқиб, тўқай томон кетганини кўришибди, — деди Муҳамедов.

— Яна қандай гап бор?

Катта инспектор бошқа арзигулик нарса айта олмади. Жумбоқ ҳамон жумбоқлигича қолмоқда эди. Қора бушлат кийган ким? Қоровул Клавдия Даниловна Голдунга қандай даҳли бор? Қонхўр қотил ёлғизми? Ёки бир гуруҳ кимсаларнинг қилмишими бу?

Шу орада подполковник олдига ОБХСС бўлимининг бошлиғи Абдураҳмон Абдураимов кирди.

— Келинг, майор!

— Кечирасиз, ўртоқ подполковник, сўнгги кунларда қилган ишларимиз ҳақида сизга маълумот бермоқчи эдим.

Бошлиқ «Ҳозир мавриди эмас» деб қайтармоқчи бўлди-ю, лекин ундай қилмади. Зотан, бу бўлинманинг ишлари ҳам ғоят муҳим эди.

— Гапиринг, марҳамат!

— Озиқ-овқат программасини бажариш ишига ўзимизга яраша ҳисса қўшиш учун ҳаракат қиляпмиз. Деҳқонлар етиштирган нознеъматлар бир гуруҳ олибсотар чайқовчиларнинг бойлик орттириш манбаига айланиб қолмаслиги учун кескин курашяпмиз. Шаҳарма-шаҳар кезиб юрувчи «гастролчи» савдогарларни фош этяпмиз.

Таянч пунктлари ва постларда навбатчилик қилаётган ходимларимиз, кўнгилли дружиначиларимиз ҳамда жамоатчилик вакиллари кўмагида бир неча киракаш шофёр ва чайқовчиларни қўлга туширдик. 24 июнь куни Штаб-Канал постида 24-41 ЮКУ номерли КамАЗ юк машинаси шофёри чордаралик Олег Ильин қўлга олинди. Бу ашаддий киракаш бир эмас, саккиз кишининг «ҳожати»ни чиқариб, анча-мунча тонна меваларни бошқа шаҳарга элтиб бермоқчи бўлган экан.

Актюбинскда яшовчи, ўша ердаги 2-автокомбинат шофёри Александр Пантелеев деган кимса эса областимизнинг турли районларида яшовчи Р. Жумалиев, З. Аслянов, М. Исаев, А. Ойдинов, Б. Меҳралиев, А. Ҳамзаевларга «холис хизмат» қилмоқчи бўлиб, уларнинг юкларини Ижевск шаҳрига олиб бориб бермоқчи бўлган ва катта пул эвазига шартнома тузган. Лекин биз бу «устаси фаранг»ларнинг йўлларини қирқдик.

Якун қилиб айтганда кейинги кунларда ходимларимиз 93 тоннадан зиёд помидор, 13 тоннадан ортиқ саримсоқ пиёз, 20 тонна пиёз ва бошқа маҳсулотлар — жами 170 тоннадан кўпроқ сабзавот ва меваларни ушлаб, давлат тайёрлов конторасига топширдилар...

— Яхши, жуда яхши, — бошлиқ бўлинма ишидан мамнун бўлганлигини яширмади, — шу таҳлит давом этинглар, муваффақият!

К. Солметовнинг кайфияти яна ўзгарди. Унинг ҳаёлини паррандачилик фабрикасидаги воқеа бошқатдан қамраб олди. Шу пайт телефон жиринглади.

— Эшитаман!

— Ўртоқ подполковник! Муҳамедов гапиряпти. Янгилик. Фабриканинг иккинчи қоровули ҳам йўқолган.

— Нима-нима?!

— Фабриканинг иккинчи қоровули Акрам Деҳқонов ғойиб бўлган. Осмонда ҳам, ерда ҳам йўқ.

— Сабр қилинг... Ҳозир...

Подполковник ток ургандек ўрнидан сапчиб турди. Трубкани столга қўйдида, хонада у ёқдан бу ёққа тез-тез юра бошлади. У ҳозир миясига келган антиқа фикрни «ҳазм» қилаётган эди. «Қора бушлат» кийган одам... Қоровул аёл. Тўхта.

Қоровуллар ўзаро келиша олмаган бўлса-чи?! Худди шундай. Деҳқонов ким? Дарҳол делосини текширмоқ керак.

Соат тўрт. Манзара бир қадар ойдинлашди. Деҳқонов қоровуллик қуроли — милтиғини топширмай аллақаёққа кетиб қолган. Уйига бормаган. Шаҳарда қариндошлари борми? Йўқ. Якка ўзи яшайди.

Бироздан сўнг яна иккита муҳим маълумот олинди. Биринчиси экспертизанинг сўнгги хулосаси: «К. Голдун милтиқдан отилган ўқдан ҳалок бўлган». Иккинчиси — А. Деҳқоновга қарашли милтиқ Бўзсув дарёси соҳилидан топилди. Бу фактлар Акромга бўлган шубҳаларни ўн чандон ошириб юборди. К. Солметов қандай бўлмасин қочоқ қоровулни қўлга олишни буюрди.

Тахминлар тўғри чиқди, Қонхўр А. Деҳқоновнинг тўқайзорда, қалин қамишлар орасида яшириниб ётганлиги аниқланди. Қош қорая бошлаганда уни тутиш операцияси бошланди. Қотил болта билан ходимларга ҳамла қилмоқчи бўлди. Аммо чаққон ва кучли қўллар жиноятчини тиз чўкишга мажбур этдилар...

* * *

Биз юқорида халққа хизмат қилишни ўзларининг олий бурчлари деб билган янгийўллик милиция ходимларининг айрим ишлари ҳақидагина сўзлаб бердик. Уларнинг кундалик фаолиятини кузатар эканмиз, халқ осойишталиги посбонлари меҳнатларининг чиндан ҳам машаққатли, серташвиш, айни, пайтда, масъулиятли ва шарафли эканлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилдик.

Р. УМАРОВ,
Ш. УМУРЗОҚОВ.

СПОРТ

● ҚИЛИЧБОЗЛИК

ВИТАЛИЙ ЛОГВИН — ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Яқин-яқинларда Собир Рўзиевнинг номи қиличбозларнинг бахсида пешқадамлар қаторида тилга олинарди. Бу моҳир спортчи бир неча бор Европа ва жаҳон биринчиликларида совет спорти шарафини муносиб ҳимоя қилиб, медалларга сазовор бўлди. Мана бугун яна бир тошкентлик қиличбоз Виталий Логвиннинг номи жаҳонга танилди. У СССР терма командаси сафида қатнашиб кунн кеча Римда ниҳоясига етган чемпионатда дўстлари билан олтин медалга муяссар бўлди. В. Логвин Франция командаси билан бўлган финал учрашувида рақиби Омнесни 5:0 ҳисобида мағлуб эта олди. Финал бахс ниҳоятда кескин ўтди. Французлар ҳисобда олдинда боришди. Лекин якунловчи олишувларда ташаббусни қўлларига олган спортчиларимиз ғолиб келдилар ва чемпионлик шоҳсупасига кўтарилдилар.

● ФУТБОЛ

ПЕШҚАДАМНИНГ ҒАЛАБАСИ

Олий лига коллективлари ўртасида пешқадамлик қилаётган Минск динамочилари ўтган куни Киевда клубдошлари билан учрашиб, 3:2 ҳисобида муҳим ғалабани қўлга киритишди ва ҳамон жадвалда карвонбошилик қилишмоқда.

● САМБО

ЁШЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ЎЙИНЛАРИ

Бутуниттифоқ III спорт ўйинлари программаси асосида мусобақалар давом этмоқда. Самбо турига якун ясалди. Т. Аҳмедов ва О. Валиевлар бронза медалларига сазовор бўлишганлигини хабар қилган эдик. Яна икки вакилимиз ҳурмат шоҳсупасига кўтарилди. 52 килограммгача вазнлилар ўртасида Баҳром Расулов кумуш медалга, 62 килограммгача вазнлилар ўртасида Бобомурод Файзиев олтин медалга муяссар бўлди.

● ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

Ленинграддаги енгил атлетика мусобақалари ҳам ниҳоясига етди. Аввалги кун олтин медалга сазовор бўлган Л. Кирюхина 1500 метрга бўлган югуришда 4 минут, 0,7,18 секунд натижа билан учинчи ўринни олди. Ўсмирлар командамиз 400 метрга эстафетали югуришда тўртинчи бўлди.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

М. Қорнеёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

22, 23 ИЮЛЬ СОАТ 19.30 да
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«ХАНДА» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ПРОГРАММАДА:
ЭСТРАДА ТОМОШАСИ.
ИККИ БЎЛИМДАН ИБОРАТ ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН «АЙТСАМ ТИЛИМ, АЙТМАСАМ ДИЛИМ КУЯДИ»

Сценарий муаллифи — Шерқўзи ҒОЗИЕВ.

ҚАТНАШАДИЛАР:

Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Ғайбулла МЕЛИЗИЕЕВ, Ўсар ЮСУПОВ, Ноила НУРМУҲАМЕДОВА, Санобар РАҲИМОВА, Розия НАЗАРОВА, Шарофат ЙЎЛДОШЕВА, Аъзам ҒОЗИЕВ.

VI ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИНГ ЛАУРЕАТИ

Акбар ЙЎЛДОШЕВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — Мамасоли ХОЛМАТОВ ва Зайниддин Омонов олиб борадилар.

«ХАНДА» ансамблининг бадиий раҳбари — Шерқўзи ҒОЗИЕВ.

Музика раҳбари — Рустам МАМАТМУРОДОВ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

6 АВГУСТДАН БОШЛАБ
ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
ЦИРК САНЪАТИНИНГ ЯНГИ АСАРИ

«РУСЛАН ВА ЛЮДМИЛА»

ПАНТОМИМА-ФЕЕРИЯ

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари эса соат 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

44-35-91, 44-35-84 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

23 ИЮЛЬ СОАТ 19.30 да
СССР биринчилиги учун
«ЗЕНИТ» (Ленинград) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида

ФУТБОЛ

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ
ЁЗГИ ТЕАТРИДА
22, 23, 24 ИЮЛЬ СОАТ 20.30 да
АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ
ЛИРИК ХОНАНДАЛАРИ
Ҳалимжон ва Илҳомжон ЖЎРАЕВлар иштирокида

КОНЦЕРТ

ПРОГРАММАДА:
ўзбек, тожик, қирғиз, турк, ироқ, афғон, озарбайжон қўшиқ ва рақслари.

Касса соат 12.00 дан очиқ.

ТОШКЕНТ ҚОҒОЗ ФАБРИКАСИ
целлюлоза-қоғоз саноатининг
БАЙКАЛЬСКДАГИ 2-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА
1982—83 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича мутахассисларни тайёрлайди: контроль-ўлчов приборлари ва автоматика бўйича слесарлар, саноат ускуналарига хизмат кўрсатиш ва ремонти бўйича электромонтёрлар, қуритувчи, пресcловчи, кесувчи, силлиқловчи, қоғоз-картон ишлаб чиқарувчи машиналарининг машинистлари.

Ёши 17 ва ундан катта бўлган 10-синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит-қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Билим юртига қабул қилинганларга ўрта махсус ўқув муассасалари даражасида стипендия ва ҳар ойда корхона ҳисобидан 42 сўм берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кирувчилар директор номига ёзилган ва танлаган ихтисослиги кўрсатилган ариза, ўқиш ёки иш жойидан характеристика, турар жойи ва оилавий аҳволи ҳақида справка, меҳнат дафтарчасидан кўчирилган нусха (ишлаётганлар учун), 6 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида) тақдим этишлари лозим.

Паспорт ва ҳарбий ҳисобда турганлиги ҳақидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Ўқиш жойи — Байкальск шаҳрига етиб олишгача бўлган йўл ҳаражатларини фабрика ўз зиммасига олади.

Билим юртини битирганлар доимий ишлаш учун Тошкент қоғоз фабрикасига юборилади.

ҲУЖЖАТЛАР 15 АВГУСТГА ҚАДАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Адрес: Тошкент шаҳри, 5-почта бўлими, Куйбишев шоссеси, 23-уй, кадрлар бўлими (5-трамвайнинг «Ипподромная», 7, 26, 55, 52, 68 «э», 106-автобусларнинг «Узбум» бекати).

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг
1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ
(Т. Шевченко кўчаси, 28-уй)
троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган
5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

ЎҚУВЧИЛАР, СЎНГРА ҲАЙДОВЧИЛАР ТРАМВАЙ ВА ТРОЛЛЕЙБУСЛАРДАН БЕПУЛ ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Ёлғиз кишилар депо яқинида жойлашган ётоқхонадан жой оладилар.

ЎҚУВЧИЛАР ВА ҲАЙДОВЧИЛАР 50 ПРОЦЕНТ ҲАҚ ТЎЛАБ ФОРМАЛИ КИЙИМ-БОШ СОТИБ ОЛАДИЛАР.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 32 5748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048; 325354, партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 02110. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1648. 13